



**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 15. kesäkuuta 2012 (21.06)
(OR. en)**

11205/12

LIMITE

**PESC 716
RELEX 531
CONUN 84
COARM 136
FIN 425**

ILMOITUS

Lähettilä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 17464/09 PESC 1746 RELEX 1211 CONUN 145 COARM 78 FIN 576

Asia: Suuntaviivat rajoittavien toimenpiteiden (pakotteiden) täytäntöönpanoa ja arviointia varten EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena päivitetty suuntaviivat rajoittavien toimenpiteiden (pakotteiden) täytäntöönpanoa ja arviointia varten EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla, sellaisina kuin ne ovat ulkosuhdeneuvosten työryhmässä (pakotteet) 8. ja 28 helmikuuta, 24. huhtikuuta, 29. toukokuuta ja 13. kesäkuuta 2012 käytyjen keskustelujen jälkeen. Työryhmä hyväksyi tekstin 15. kesäkuuta 2012 hiljaisella menettelyllä.

**SUUNTAVIIVAT RAJOITTAVIEN TOIMENPITEIDEN
(PAKOTTEIDEN) TÄYTÄNTÖÖNPANO JA ARVIOINTIA VARTEN
EU:N YHTEISEN ULKO- JA TURVALLISUUSPOLITIIKAN ALALLA**

I	Johdanto	4
II	Periaatteet	5
A.	<u>Tavoitteet</u>	5
B.	<u>Oikeudelliset näkökohdat</u>	6
C.	<u>Kohdennetut toimenpiteet</u>	8
D.	<u>Luettelot kohdehenkilöistä ja -yhteisöistä</u>	9
E.	<u>Poikkeukset</u>	12
F.	<u>Tiedonvaihto ja raportointivaatimukset</u>	13
G.	<u>Rajoittavien toimenpiteiden päättymisen tai tarkistaminen</u>	14
H.	<u>YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien täytäntöönpano</u>	16
I.	<u>Toimivalta</u>	19
J.	<u>Lainkäyttövalta</u>	20
K.	<u>Säännösten noudattaminen</u>	20
L.	<u>Tiedotus ja viestintä</u>	21

III	Säädösten vakiomuotoilut	22
A.	<u>Määritelmät</u>	22
B.	<u>Aseidenvientikiellot</u>	24
C.	<u>Kansallisissa tukahduttamistoimissa käytettäviä tarvikkeita ja muuta tietynlaista tuontia tai vientiä koskevat rajoitukset</u>	28
D.	<u>Maahanpääsyä koskevat rajoitukset (viisumi- tai matkustuskielto)</u>	30
E.	<u>Taloudelliset rajoitukset</u>	33
F.	<u>Vastuuvapauslauseke</u>	38
G.	<u>Vaateiden huomiotta jättämistä koskeva lauseke</u>	39
H.	<u>Lainkäyttövalta</u>	40
I.	<u>Rikkomukset</u>	40
J.	<u>Voimassaolon päättymisen ja tarkistus</u>	41
IV	Rajoittavien toimenpiteiden seuranta ja arviointi	42
LIITE I:	Suosituksien EU:n yksipuolisia pakotteita koskeviksi työmenetelmiksi	44
LIITE II:	Luettelo tarvikkeista, joita voidaan käyttää kansallisissa tukahduttamistoimissa	55

I Johdanto

1. Euroopan unionin laaja kokemus rajoittavien toimenpiteiden (pakotteiden) suunnittelemisesta, täytäntöönpanosta, valvonnasta ja seurannasta YUTP:n alalla¹ on osoittanut, että on syytä yhdenmukaistaa täytäntöönpanoa ja tehostaa täytäntöönpanomenetelmiä. Näissä suuntaviivoissa² käsitellään useita yleisiä kysymyksiä sekä esitetään vakiomuotoiluja ja yhteisiä määritelmiä, joita voidaan käyttää rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanoa koskevissa säädöksissä. Suuntaviivoissa ei kuitenkaan käsitellä sitä poliittista prosessia, joka johtaa tällaisten rajoittavien toimenpiteiden määräämis- tai kumoamispäätökseen.³

Euroopan unionin yksipuolisten rajoittavien toimenpiteiden hyväksymiseen johtavat keskeiset vaiheet ja eri toimijoiden rooli tässä prosessissa esitetään tämän asiakirjan⁴ liitteessä I olevissa suosituksissa EU:n yksipuolisia pakotteita koskeviksi työmenetelmiksi.

Lisäksi EU on laatinut taloudellisten rajoittavien toimenpiteiden tehokasta täytäntöönpanoa koskevat parhaat käytänteet⁵, joissa annetaan suosituksia siitä, miten rajoittavat toimenpiteet voidaan panna tehokkaasti täytäntöön sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

¹ Ks. Euroopan ulkosuhdehallinnon www-sivusto, luettelo voimassa olevista rajoittavista toimenpiteistä: http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/index_en.htm.

² Neuvosto hyväksyi suuntaviivojen ensimmäisen version 8.12.2003 (asiak. 15579/03). Päivitetyt versiot hyväksyttiin 1.12.2005 (asiak. 15114/05) ja 22.12.2009 (asiak. 17464/09).

³ Poliittisten näkökohtien osalta palautetaan mieleen, että neuvosto hyväksyi 14.7.2004 rajoittavien toimenpiteiden (pakotteiden) käyttöä koskevat peruseriaatteet (asiak.10198/1/04).

⁴ Asiak. 18920/12.

⁵ Asiak. 8666/1/2008 REV 1.

II Periaatteet

A. Tavoitteet

2. Neuvosto voi päättää kolmansiin maihin, yhteisöihin tai henkilöihin sovellettavien rajoittavien toimenpiteiden määräämisestä yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) yhteydessä. Näiden toimenpiteiden on oltava Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 21 artiklassa määriteltujen YUTP:n tavoitteiden mukaisia.
3. Tietyissä tapauksissa neuvosto on määrännyt rajoittavia toimenpiteitä pannakseen täytäntöön Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston YK:n peruskirjan VII luvun nojalla antamia päätöslauselmia. Kun on kyse toimenpiteistä, joilla pannaan täytäntöön YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmia, EU:n säädösten on oltava näiden päätöslauselmien mukaisia. On kuitenkin selvää, että EU voi päättää rajoittavampien toimenpiteiden soveltamisesta. Jos rajoittavia toimenpiteitä ei voida hyväksyä YK:n puitteissa, Euroopan unionin olisi kannustettava kansainvälistä yhteisöä tukemaan laajemmin sen yksipuolisia toimenpiteitä.
4. EU määrää rajoittavia toimenpiteitä yleisesti ottaen saadakseen aikaan muutoksen kohdemaan tai sen osan, hallituksen, yhteisöjen tai henkilöiden politiikassa tai toiminnassa YUTP:n alaa koskevassa neuvoston päätöksessä vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti. Vastaavasti EU mukauttaa rajoittavia toimenpiteitä, jos YUTP:n alaa koskevan neuvoston päätöksen tavoitteiden saavuttamisessa on tapahtunut kehitystä. Säädöksissä, joissa määrätään rajoittavia toimenpiteitä, voidaan viitata kannustimiin halutun muutoksen aikaansaamiseksi politiikassa tai toiminnassa, silloin kun se on mahdollista ja asianomaista kolmatta maata koskevan Euroopan unionin kokonaisstrategian mukaista. On tärkeää varmistaa, ettei tällaisilla kannustimilla palkita määräysten noudattamatta jättämistä. EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi tiedotettava aktiivisesti ja järjestelmällisesti EU:n pakotteista, myös asianomaiselle maalle ja sen väestölle.

5. Kunkin toimenpiteen tavoitteen olisi oltava selvästi esitetty ja kyseistä aluetta koskevan EU:n kokonaistrategian mukainen. Sekä kokonaistrategia että erityistavoite olisi mainittava toimenpiteen määrittämisestä koskevan neuvoston säädöksen johdanto-osan kappaleissa. Rajoittavilla toimenpiteillä ei ole taloudellisia tarkoituksia. EU:n olisi pyrittävä varmistamaan, että tavoitteet ovat laajempien EU:n tai YK:n ja alueellisten politiikkojen ja toimenpiteiden mukaisia.
6. Säädöksiä tarkastellaan säännöllisesti sen arvioimiseksi, kuinka tehokkaita hyväksytyt rajoittavat toimenpiteet ovat olleet suhteessa esitettyihin tavoitteisiin. Asianomaiset neuvoston työryhmät ja komiteat suorittavat tämän tarkastelun tarvittaessa EU:n edustustojen päälliköiden kertomusten pohjalta.

B. Oikeudelliset näkökohdat

7. Kuten edellä on mainittu, neuvosto määrää rajoittavia toimenpiteitä YUTP:n yhteydessä. Ensimmäiseksi neuvosto tekee YUTP:n alaa koskevan päätöksen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 29 artiklan mukaisesti. Neuvoston päätöksessä määrätty toimenpiteet pannaan täytäntöön joko EU:n tasolla tai kansallisella tasolla. Jäsenvaltiot, jotka ovat oikeudellisesti velvoitettuja toimimaan YUTP:n alaa koskevien neuvoston päätösten mukaisesti, panevat tietyt toimenpiteet, kuten aseidenvientikiellot tai maahanpääsyä koskevat rajoitukset, suoraan täytäntöön. Toiset toimenpiteet, joilla taloussuhteet johonkin kolmanteen maahan osittain tai kokonaan keskeytetään tai niitä vähennetään, mukaan lukien varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttäminen, pannaan täytäntöön asetuksella, jonka neuvosto antaa määräenemmistöllä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ja komission yhteisestä ehdotuksesta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 215 artiklan mukaisesti. Asiasta on ilmoitettava Euroopan parlamentille. Nämä asetukset ovat sitovia ja suoraan sovellettavissa koko EU:n alueella. Niiden laillisuutta valvovat Luxemburgissa sijaitsevat unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin. Myös luonnollisiin tai oikeushenkilöihin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä tehtyjen YUTP:n alaa koskevien neuvoston päätösten laillisuutta valvotaan.

8. Rajoittavia toimenpiteitä määrättäessä olisi niiden oikeudellinen asiayhteys tuotava esiin. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen asiaankuuluvien määräysten lisäksi se voi tarkoittaa viittauksia mihin tahansa asiaan liittyvään YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaan tai muihin sovellettavissa oleviin kansainvälisen oikeuden määräyksiin. Selkeyden ja avoimuuden vuoksi viittaukset olisi esitettävä mahdollisimman täydellisinä.
9. Rajoittavien toimenpiteiden käyttöön ottamisessa ja täytäntöönpanossa on aina noudatettava kansainvälistä oikeutta. Rajoittavissa toimenpiteissä on kunnioitettava ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, erityisesti oikeutta oikeudenmukaiseen menettelyyn ja tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin. Toimenpiteiden on aina oltava tavoitteeseensa nähden oikeasuhteisia.
10. Kuten edellä on mainittu, rajoittavien toimenpiteiden laadinnassa olisi erityisesti otettava huomioon SEU 6 artiklan 3 kohdan mukainen EU:n velvoite kunnioittaa perusoikeuksia, sellaisina kuin ne taataan Euroopan ihmisoikeussopimuksessa ja sellaisina kuin ne ilmenevät jäsenvaltioiden yhteisessä valtiosääntöperinteessä, unionin oikeuden yleisinä periaatteina.
11. Rajoittavissa toimenpiteissä olisi myös noudatettava unionin ja sen jäsenvaltioiden kansainvälisiä velvoitteita, erityisesti Maailman kauppajärjestön (WTO) sopimuksia. Tullitariffeja ja kauppaa koskevaa yleissopimusta (GATT) sekä palvelukaupan yleissopimusta (GATS) sovelletaan silloin, kun rajoittavat toimenpiteet vaikuttavat tavaroiden tai palvelujen kauppaan kolmansien maiden kanssa. GATT-sopimuksen XXI artiklassa sallitaan sellaiset tuonti- ja vientirajoitukset, joita voidaan joko soveltaa aseisiin ja puolustustarvikkeisiin tai jotka on määrätty niiden velvollisuuksien noudattamiseksi, joita sopimuspuolella on YK:n peruskirjan mukaisesti kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. GATS-sopimuksen XIV a artiklassa on samankaltainen poikkeus. Näihin ryhmiin kuulumattomien kauppaa rajoittavien toimenpiteiden on täytettävä GATT-sopimuksen XX artiklassa ja vastaavasti GATS-sopimuksen XIV artiklassa määrätty edellytykset, ja joissakin tapauksissa ne voivat olla yhteensopimattomia WTO:n sääntöjen kanssa.

12. Jos EU:n toimenpiteet ovat ristiriidassa unionin tai sen jäsenvaltioiden kansainvälisten velvoitteiden kanssa, on mahdollisesti kehitettävä yhteinen toimintamalli kyseisten ristiriitojen ratkaisemiseksi.

C. Kohdennetut toimenpiteet

13. Toimenpiteiden olisi kohdistuttava niihin henkilöihin, joiden on todettu olevan vastuussa siitä politiikasta tai toiminnasta, jonka vuoksi EU on tehnyt päätöksen määrätä rajoittavia toimenpiteitä, ja niihin henkilöihin, jotka hyötyvät tällaisesta politiikasta ja toiminnasta tai tukevat niitä. Tällaiset kohdennetut toimenpiteet ovat tehokkaampia kuin kohdentamattomat toimenpiteet, ja niiden haitalliset seuraukset muihin kuin politiikasta tai toiminnasta vastuussa oleviin henkilöihin jäävät mahdollisimman vähäisiksi.
14. Kussakin tilanteessa käytettävät toimenpiteet vaihtelevat rajoittavien toimenpiteiden tavoitteiden ja sen mukaan, miten todennäköisesti niillä päästään näihin tavoitteisiin kulloisissakin olosuhteissa EU:n kohdennettua ja eriytettyä lähestymistapaa noudattaen. Näitä toimenpiteitä ovat muun muassa varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttäminen, maahanpääsyä koskevat rajoitukset, aseidenvientikiellot, sellaisten tarvikkeiden vientikiellot, joita voidaan käyttää kansallisissa tukahduttamistoimissa, muut vientikiellot, tuontikiellot sekä lentokiellot. Rahoituspalvelujen tarjoamisen kieltoa on myös käytetty muun muassa tiettyjen tuotteiden vientikieltojen yhteydessä, samoin investointikieltoja. Samassa yhteydessä on käytetty myös alakohtaisia kieltoja tai toimenpiteitä, joilla pyritään estämään tarvikkeiden, teknologian tai ohjelmistojen väärinkäyttö internetin tai muiden viestintämuotojen seurantaan ja kuunteluun.

D. Luettelot kohdehenkilöistä ja -yhteisöistä

15. Kohdehenkilöiden ja -yhteisöjen luetteloon sisällyttämisessä on kunnioitettava perusoikeuksia Euroopan unionista tehdyn sopimuksen määräysten mukaisesti. Erityisesti kohteeksi otettavien henkilöiden ja yhteisöjen oikeus oikeudenmukaiseen menettelyyn on taattava Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti. On taattava muun muassa oikeus puolustukseen ja noudatettava tehokkaan oikeussuojan periaatetta.
16. Päätös siitä, että johonkin henkilöön tai yhteisöön kohdistetaan rajoittavia toimenpiteitä, edellyttää selkeitä, tapauskohtaisia perusteita sen ratkaisemiseksi, mitkä henkilöt tai yhteisöt voidaan sisällyttää luetteloon, ja kyseisiä perusteita olisi myös käytettävä näitä henkilöitä ja yhteisöjä luettelosta poistettaessa. Kyseiset selkeät perusteet esitetään YUTP:n alan säädöksissä. Tämä koskee erityisesti varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämistä koskevia toimenpiteitä niin sisällytettäessä henkilöitä luetteloon yhteen tai useampaan kolmanteen valtioon kohdistuvien toimenpiteiden yhteydessä kuin myös tapauksissa, joissa toimenpiteet kohdistuvat suoraan yksittäisiin henkilöihin ja yhteisöihin.
17. Luetteloon sisällyttämistä koskeviin ehdotuksiin on liitettävä täsmälliset, ajan tasalla ja puolustettavissa olevat perustelut. Tämän asiakirjan liitteessä I olevissa EU:n yksipuolisia pakotteita koskevissa työmenetelmissä esitetään joukko suosituksia, jotka koskevat myös ilmoittamista ja tietoa oikeudesta esittää mielipiteitä sekä luetteloon sisällyttämiseen ja luettelosta poistamiseen liittyviä käytännön seikkoja.
18. Jos YUTP:n alaa koskevassa neuvoston päätöksessä säädetään, että rajoittavia toimenpiteitä on sovellettava tietystä politiikasta tai toiminnasta vastuussa olevien henkilöiden lisäksi myös näiden henkilöiden perheenjäseniin, tämä ei periaatteessa koske alle 18-vuotiaita lapsia.

19. Taloudellisten pakotteiden kohteena olevat henkilöt, yhteisöt tai järjestöt olisi nimettävä selvästi liitteessä sen varmistamiseksi, että pakotteiden soveltamisala määritellään tarkasti.
20. Tiedot, joiden avulla henkilöt ja yhteisöt ovat tunnistettavissa, ovat olennaisia, jotta varmistetaan, etteivät kohdennetut rajoittavat toimenpiteet vaikuta muihin kuin kohdehenkilöihin ja -yhteisöihin, ja niiden tarkoituksena on erityisesti auttaa yksityistä sektoria toteuttamaan kyseisiä toimenpiteitä. Ei ole täysin poissuljettua, että joissain tapauksissa väärän henkilön varat jäädytetään tai hänen maahanpääsynsä kielletään, koska hänen tunnistustietonsa sopivat yhteen kohdehenkilön tunnistustietojen kanssa. Jäsenvaltioilla ja komissiolla olisi oltava olemassa menettelyt sen varmistamiseksi, että esitettyjä vaateita koskevat ratkaisut ovat johdonmukaiset tapauksissa, joissa väitetään erehdytyn henkilöstä. Taloudellisten rajoittavien toimenpiteiden tehokasta täytäntöönpanoa koskevissa EU:n parhaissa käytänteissä⁶ on joitain tätä asiaa koskevia suosituksia.
21. Rajoittavien toimenpiteiden vaikuttavuuden parantamiseksi mahdollisimman monia erityisiä tunnistustietoja olisi oltava saatavilla tunnistustilanteessa ja ne olisi julkaistava rajoittavien toimenpiteiden hyväksymisen yhteydessä. Yksittäisten henkilöiden ja yhteisöjen tunnistustiedot olisi vakioitava mahdollisuuksien mukaan. Luonnollisten henkilöiden tietoihin olisi pyrittävä sisällyttämään erityisesti nimet (myös alkuperäisellä kielellä, jos ne ovat saatavilla) asianmukaisesti translitteroituina matkustusasiakirjojen tai Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) standardien mukaisesti, peitenimet, sukupuoli, syntymäaika ja -paikka, kansalaisuus, nykyinen osoite sekä henkilönnumero tai passin numero. Ryhmiä, oikeushenkilöitä tai yhteisöjä koskeviin tietoihin olisi pyrittävä sisällyttämään erityisesti täydellinen nimi, päätoimipaikka, rekisteröintipaikka sekä rekisteröintipäivä ja -numero. Mallilomake on näiden suuntaviivojen liitteenä.

⁶ Asiak. 8666/1/08 REV 1.

22. EU:n tulisi aina pyrkiä varmistamaan, että tunnistustiedot ovat henkilöä luetteloon merkittäessä niin tarkat, että kohdehenkilö voidaan ehdottoman varmasti tunnistaa. Henkilön tai yhteisön nimeämisen jälkeen tunnistustietoja olisi säännöllisesti tarkistettava, täsmennettävä ja lisättävä, mihin kaikkien mahdollisten tahojen, erityisesti asianomaisissa kolmansissa maissa sijaitsevien EU:n edustustojen päälliköiden, jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten sekä virastojen ja rahoituslaitosten olisi osallistuttava. Ajan tasalle saatetut luettelot tunnistamista koskevina lisätietoineen hyväksytään perussäädöksessä säädetyllä tavalla.
23. Matkustusrajoituksia koskevien toimenpiteiden osalta tietojen tallentamisesta Schengenin tietojärjestelmään (SIS) vastaa se jäsenvaltio, joka on EU:n neuvoston puheenjohtajana siinä vaiheessa, jolloin luettelot sisältävä säädös hyväksytään. Jos kyseinen jäsenvaltio ei kykene tallentamaan tietoja SIS:ään, koska sillä ei ole pääsyä tähän järjestelmään tai se ei osallistu Schengenin säännösten tämän osan soveltamiseen, tietojen tallentamisesta vastaa seuraavalla puolivuotiskaudella puheenjohtajana toimiva jäsenvaltio. Kuulutuksen tehnyt jäsenvaltio vastaa aina kuulutuksesta, erityisesti kaikista tarvittavista päivityksistä, korjauksista ja/tai poistoista⁷.
24. Auttaakseen yksityistä sektoria panemaan täytäntöön taloudellisia rajoituksia komissio perusti kesäkuussa 2004 www-sivuston, joka sisältää muun muassa konsolidoidun luettelon henkilöistä ja yhteisöistä, joita taloudelliset pakotteet koskevat, sekä yhteenvedon voimassa olevista rajoittavista toimenpiteistä⁸.

⁷ Ks. asiakirja 8665/08.

⁸ http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/index_en.htm.

E. Poikkeukset

25. On tärkeää, että taloudellisia rajoituksia, maahanpääsyä koskevia rajoituksia ja muita rajoittavia toimenpiteitä koskevissa säädöksissä säädetään asianmukaisista poikkeuksista, joiden avulla voidaan ottaa huomioon etenkin kohdehenkilöiden perustarpeet, oikeudelliset kulut, poikkeukselliset menot tai soveltuvien osin humanitaariset tarpeet taikka jäsenvaltioiden kansainväliset velvoitteet, myös kansainvälisten järjestöjen tai Etyjin isäntävaltioina, toteuttaessa erilaisia rajoittavia toimenpiteitä.
26. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myöntää poikkeukset tapauskohtaisesti, jolloin ne voivat arvioida kaikkia asiaan liittyviä etunäkökohtia ja asettaa ehtoja, joilla varmistetaan, etteivät poikkeukset tee tyhjäksi tai kierrä rajoittavan toimenpiteen tavoitetta. Poikkeukset tulisi myöntää asiaa koskevien säädösten perusteella. Jos on perusteltua myöntää poikkeus yhden rajoittavan toimenpiteen suhteen (esim. taloudelliset rajoitukset), sen perusteella ei välttämättä voida myöntää poikkeusta asianomaiseen henkilöön tai yhteisöön vaikuttavan toisen toimenpiteen suhteen (esim. maahanpääsyrajoitukset) (ks. III osa: A, D ja E jakso).
27. Jos varojen tai taloudellisten resurssien vapauttamiseksi tai saataville asettamiseksi esitetty poikkeuspyyntö koskee asianomaisen säädöksen nojalla kiellettyä toimintaa (joka ei kuulu minkään aikaisempia sopimuksia koskevan lausekkeen tai vastaavan poikkeussäännöksen piiriin), toimivaltaisen viranomaisen olisi kieltäydyttävä myöntämästä poikkeusta. Näin olisi toimittava myös siinä tapauksessa, että asiaa koskevassa poikkeussäännöksessä ei nimenomaisesti säädetä kieltäytymisestä tällaisissa tilanteissa.

28. Tapauksissa, joissa varoja tai taloudellisia resursseja voidaan poikkeuksellisesti vapauttaa, jotta kohdehenkilö, -yhteisö tai -elin voi täyttää aikaisemmasta sopimuksesta johtuvan velvoitteensa (ks. vakiomuotoilu 86 kohdasta), ja joissa varojen jäädyttämistä sovelletaan luotto- tai rahoituslaitoksen varoihin ja taloudellisiin resursseihin, tällainen poikkeus kattaa varojen vapauttamisen muiden kuin kohdehenkilöiden tai -yhteisöjen tileiltä, jotka ovat kohteena olevassa luotto- tai rahoituslaitoksessa, edellyttäen, että tilit on avattu ennen kohdeyhteisön nimeämispäivää. Toimivaltaisten viranomaisten olisi harkintansa mukaan asetettava asianmukaiset ehdot, joilla varmistetaan, että tilien tavanomaista käyttöä ei jatketa.

F. Tiedonvaihto ja raportointivaatimukset

29. Jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla ja komissiolla on kullakin omat tehtävänsä rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanossa ja soveltamisessa. Kaikkien asianomaisten tahojen välinen tiedonvaihto kunkin YUTP:n alan päätöksen ja asetuksen säännösten mukaisesti on olennaista sen varmistamiseksi, että näitä toimenpiteitä sovelletaan yhdenmukaisesti, myös myönnettyjen poikkeusten osalta. EU:n säädöksissä olisi säädettävä tästä tiedonvaihdosta. Jäsenvaltioita pyydetään toimittamaan Euroopan ulkosuhdehallinnolle (EUH) ja komissiolle näiden poikkeusten soveltamisen yhteydessä kootut tiedot edellä tarkoitettujen tunnistustietojen laadun parantamiseksi.
30. Kun rajoittavia toimenpiteitä koskevissa täytäntöönpanoasetuksissa säädetään, että tietyt tehtävät kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, kunkin jäsenvaltion toimivaltaisiksi nimeämät viranomaiset joko luetellaan kyseisen asetuksen liitteessä tai ilmoitetaan epäsuorasti luettelemalla asetuksen liitteessä ne kunkin jäsenvaltion www-sivut, joilta toimivaltaisia viranomaisia koskevat tiedot löytyvät.

G. Rajoittavien toimenpiteiden päättymisen tai tarkistaminen⁹

31. Ottaen huomioon kunkin toimenpiteen erityistavoitteen sekä muut asianhaarat neuvoston tulisi tarkkailla tilannetta ja ryhtyä toimenpiteen uudelleentarkasteluun aina, kun poliittinen tilanne on muuttunut.
32. Toimenpiteitä olisi tarpeen mukaan voitava mukauttaa esitettyjen tavoitteiden saavuttamisessa tapahtuneen kehityksen ja siihen liittyvän toimenpiteiden tuloksellisuuden mukaan siten, että pakotejärjestelyjä arvioidaan säännöllisesti asianomaisissa neuvoston valmisteluelimissä, joita Euroopan ulkosuhdehallinto, komissio ja edustustojen päälliköt avustavat tarvittaessa.
33. Säädöksissä voidaan tarvittaessa asettaa erityisiä edellytyksiä, joiden on täyttyttävä ennen kuin rajoittava toimenpide voidaan kumota, mutta yleensä riittää toimenpiteen erityistavoitteen asianmukainen määrittely.
34. Rajoittavien toimenpiteiden tulisi jatkua niin kauan kuin niiden perusteet eivät ole lakanneet tai erityistavoitteet täyttyneet, ellei neuvosto toisin päättä. YUTP:n alan säädöksen tulisi sen vuoksi sisältää neuvoston päätöksen mukaisesti joko voimassaoloaika tai tarkistuslauseke sen varmistamiseksi, että rajoittavien toimenpiteiden uusimisesta keskustellaan asianmukaisen ajan kuluttua. Voimassaoloajasta tai tarkistusajankohdasta voitaisiin päättää asiaankuuluvien seikkojen ja näkökohtien perusteella (esim. mahdolliset vaalit tai rauhanneuvottelut, joiden myötä poliittinen tilanne saattaa muuttua).

⁹ Tämän jakson kohdat koskevat pääasiassa EU:n yksipuolisia pakotteita. YK:n päättämien pakotteiden täytäntöönpanon osalta ks. H jakso, erityisesti 42 kohta.

35. Jos YUTP:n alan säädöksessä asetetaan rajoittaville toimenpiteille voimassaoloaika, neuvoston tulisi voida sopia siitä, uusitaanko toimenpide vai ei. Jotta rajoittavat toimenpiteet olisivat tehokkaita, ne olisi poistettava kun tavoitteisiin on päästy. Määräaika tarjoaisi siten tilaisuuden tarkastella uudelleen rajoittavia toimenpiteitä koskevaa järjestelyä ja arvioida sitä, onko tavoitteisiin päästy.
36. Tapauksissa, joissa YUTP:n alan säädös sisältää voimassaoloajan, olisi YUTP:n alan säädöksen täytäntöönpanoasetuksessa yleensä vältettävä asettamasta voimassaoloaikaa seuraavien syiden vuoksi:
- YUTP:n alan säädös pannaan täytäntöön asetuksin, jotka on kumottava, jos YUTP:n alan säädöstä lakataan soveltamasta¹⁰. Asetukset olisi kumottava samaan aikaan tai välittömästi sen jälkeen kun YUTP:n alan säädöstä lakataan soveltamasta. Jos asetukset on poikkeuksellisissa tapauksissa kumottava taannehtivasti, on toivottavaa, että tämä ajanjakso jää mahdollisimman lyhyeksi.
 - Jos myöhemmin annettavassa YUTP:n alan säädöksessä uusitaan toimenpiteet, asetuksessa olevan voimassaoloajan muuttaminen tai uuden samansisältöisen asetuksen antaminen olisi tarpeeton hallinnollinen rasite. Etenkin tehtäessä viime hetken uusimispäätöksiä saattaisi kulua aikaa ilman että toimenpiteitä voidaan soveltaa, koska täytyy odottaa asetuksen muuttamista tai uuden antamista.

¹⁰ Ks. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artikla.

37. Sen vuoksi on suositeltavaa, että asetus on voimassa siihen saakka kunnes se kumotaan. Selkeyden ja avoimuuden vuoksi olisi harkittava konsolidoidun tekstin hyväksymistä¹¹, jos YUTP:n alan päätöstä tai asetusta on muutettu vähintään kolme kertaa¹².

H. YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien täytäntöönpano

Uudet toimenpiteet

38. YK:n peruskirjassa turvallisuusneuvostolle annetaan oikeus päättää kaikkia YK:n jäseniä sitovalla tavalla¹³ rajoittavista toimenpiteistä kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tai palauttamiseksi. On tärkeää, että EU panee täytäntöön tällaiset YK:n rajoittavat toimenpiteet mahdollisimman nopeasti. Nopeus on erityisen tärkeää varojen jäädyttämisen yhteydessä, koska varat ovat nopeasti siirrettävissä muualle. Tällaisissa tapauksissa kukin jäsenvaltio voisi harkita mahdollisuutta toteuttaa taloudellisten toimenpiteiden alaan kuuluvia väliaikaisia kansallisia toimenpiteitä. EU:n tulisi pyrkiä siihen, että tarvittava täytäntöönpanolainsäädäntö hyväksytään viipymättä ja viimeistään 30 päivän kuluttua YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman hyväksymisestä. Kun nimettyjä henkilöitä ja yhteisöjä koskevia luetteloita on päivitettävä YK:n antamien uusien nimeämisten täytäntöönpanemiseksi, tarvittavat muutokset EU:n säädöksiin olisi hyväksyttävä mahdollisimman nopeasti.

¹¹ Konsolidoidun tekstin hyväksyminen vaikuttaisi siten, että säädöstä koskevien kanteiden nostamisen määräaika alkaisi alusta.

¹² Julkaisutoimisto julkaisee säännöllisin väliajoin Euroopan unionin virallisessa lehdessä konsolidoituja toisintoja EU:n lainsäädännön perussäädöksistä, myös rajoittavia toimenpiteitä koskevista säädöksistä. Niihin voi tutustua EUR-Lex -tietokannan kautta. Ne on tarkoitettu dokumentointivälineiksi eikä niillä ole oikeudellista arvoa. On syytä panna merille, että muutossäädösten johdanto-osat eivät yleensä sisälly konsolidointeihin.

¹³ Ks. YK:n peruskirjan 25 artikla ja VII luku.

39. YK:n turvallisuusneuvostossa olevat EU:n jäsenet pyrkivät varmistamaan, että EU:n näkemykset ja täytäntöönpanotarpeet otetaan SEU:n 34 artiklan mukaisesti mahdollisimman laajalti huomioon neuvoteltaessa asianomaisesta YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmasta, tämän kuitenkin rajoittamatta velvollisuuksia, joita niillä on YK:n peruskirjan nojalla.
40. Nykyinen lainsäädäntömenettely edellyttää YUTP:n alan säädöksen hyväksymistä ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen perustuvaa ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ja komission yhteisestä ehdotuksesta tehtävää neuvoston täytäntöönpanoasetusta.
41. Jotta ehdotukset YUTP:n alan säädöksiksi ja korkean edustajan ja komission yhteiset ehdotukset neuvoston asetuksiksi voitaisiin esittää välittömästi YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien jälkeen, ehdotuksista turvallisuusneuvoston päätöslauselmiksi on vaihdettava nopeasti tietoja. Tämän toimintatavan ansiosta neuvoston olisi voitava hyväksyä YUTP:n alan säädös ja asetus viipymättä, mielellään samanaikaisesti tai mahdollisimman pikaisesti peräkkäin.
42. Lainsäädäntötekstien vakioimuotoilu edistää YK:n määäämien rajoittavien toimenpiteiden nopeaa täytäntöönpanoa. Kun EU panee täytäntöön YK:n määäämiä rajoittavia toimenpiteitä, vakioimuotoilun ja yhteisten määritelmien käyttö on mukautettava YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaan.
43. Jotta New Yorkissa sijaitsevat EU:n edustustot saisivat säännöllisesti tietoa YK:n määäämien rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanon yhteydessä EU:ssa esiin tulleista kysymyksistä, palauteraportit saatetaan EU:n edustustojen tietoon 34 artiklan mukaisesti New Yorkissa pidettävissä koordinoitkokouksissa. Brysselissä ja New Yorkissa sijaitsevien EU:n edustustojen ja EU:n ja YK:n toimielinten välistä säännöllistä vuoropuhelua olisi edistettävä esimerkiksi yhteisten seminaarien avulla asiaan liittyviä kysymyksiä koskevan ymmärryksen lisäämiseksi. Tähän liittyen olisi tärkeää, että New Yorkissa 34 artiklan mukaisesti pidettävien pakotteita koskevien koordinoitkokousten raportit toimitettaisiin Brysselissä sijaitseviin EU:n edustustoihin.

44. YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien sitovuuden vuoksi YK:n toimenpiteiden tehokas täytäntöönpano edellyttää välittömiä lainsäädäntötoimia. Erityistilanne on kyseessä silloin, kun turvallisuusneuvosto päättää toimenpiteistä, joiden voimassaolo päättyy tiettyä ajankohtana.
- Tällaisessa tilanteessa EU:n säädöksessä ei ole tarpeen säätää voimassaolon päättymisajankohdasta, koska turvallisuusneuvosto yleensä uusii toimenpiteen juuri ennen sen voimassaolon päättymistä. Olisi kuitenkin mainittava, että toimenpidettä muutetaan tai se kumotaan tarvittaessa turvallisuusneuvoston tekemien päätösten mukaisesti.

Toimenpiteiden voimassaolon päättymisen tai niiden kumoaminen

45. Kun EU soveltaa rajoittavia toimenpiteitä ainoastaan turvallisuusneuvoston päätöslauselman panemiseksi täytäntöön, täytäntöönpanosäädökset eivät saa jäädä voimaan sen jälkeen, kun turvallisuusneuvosto on päättänyt toimenpiteiden kumoamisesta. Siksi rajoittavat toimenpiteet olisi kumottava mahdollisimman pikaisesti.

Poikkeukset

46. YK:n peruskirjan VII luvun mukaiset turvallisuusneuvoston päätöslauselmat ovat kansainvälisen oikeuden mukaan velvoittavia. Kun EU panee täytäntöön turvallisuusneuvoston päätöslauselmallaan määäämiä rajoittavia toimenpiteitä, poikkeuksia voidaan näin ollen tehdä vain, jos ne ovat päätöslauselman mukaisia. Tällöin 38 kohdalla on merkitystä, myös kun kyseessä ovat humanitaariset poikkeukset kohdehenkilöiden perustarpeiden täyttämiseksi.

Raportointi

47. Jos YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma sisältää raportointivelvollisuuden, YK:lle voitaisiin myös toimittaa EU:n yhteinen selvitys EU:n tasolla toteutetuista toimenpiteistä. Tällaisissa tapauksissa kansalliset raportit ja yhteinen selvitys täydentävät toisiaan.

I. Toimivalta

48. YUTP:n alan säädöksellä on tarkoitus todeta, mitä rajoittavia toimenpiteitä pidetään tarpeellisina sen tavoitteiden saavuttamiseksi ja perustan antamiseksi Euroopan unionin toimelle, jolla talous- tai rahoitussuhteet asianomaiseen kolmanteen maahan keskeytetään tai jolla niitä supistetaan.

Unioni voi hyväksyä lainsäädännöllisiä täytäntöönpanotoimenpiteitä asetuksella, joka perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklaan. Jos unioni ei ole toimivaltainen, kunkin jäsenvaltion kuuluu hyväksyä tarpeellinen lainsäädäntö tai täytäntöönpanotoimenpiteet.

49. Kun rajoittavia toimenpiteitä harkitaan, Euroopan unionin toimivalta on arvioitava tapauskohtaisesti ottaen huomioon perussopimuksissa unionille annetut toimivaltuudet. Käytännön mukaan neuvosto toteaa YUTP:n alan säädöksessä, että "tiettyjen toimenpiteiden täytäntöönpano edellyttää unionin toimia", jotta unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja ja komissio voisivat antaa ehdotuksen asetukseksi unionin toimivaltaan kuuluvien toimenpiteiden täytäntöönpanosta. Jos kaikkien toimenpiteiden täytäntöönpano ajoissa edellyttää täsmennyksiä, YUTP:n alan säädöksessä olisi oltava nimenomainen säännös siitä, miten kukin toimenpide tai toimenpiteen osa pannaan täytäntöön.

50. Jos Euroopan unionilla on tarvittava toimivalta antaa asetus rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanosta, se säätää siitä, että jäsenvaltioiden on säädettävä asetuksen säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön.

J. Lainkäyttövalta

51. EU:n rajoittavia toimenpiteitä olisi sovellettava vain tilanteissa, joissa on yhteyksiä EU:hun. Kuten tämän asiakirjan 88 kohdassa todetaan, nämä tilanteet kattavat Euroopan unionin alueen, jäsenvaltioiden ilma-alukset ja alukset, jäsenvaltioiden kansalaiset, yritykset ja muut yhteisöt, jotka on perustettu tai rekisteröity jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaisesti, tai liiketoiminnan, jota suoritetaan kokonaan tai osittain Euroopan unionin alueella.
52. EU pidättyy näin ollen hyväksymästä säädöksiä, joilla olisi kansainvälisen oikeuden vastaisesti ekstraterritoriaalinen soveltamisala. EU on tuominnut kolmannen maan lainsäädännön ekstraterritoriaalisen soveltamisen kansainvälisen oikeuden vastaiseksi, jos kyseisessä lainsäädännössä määrätään rajoittavia toimenpiteitä Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainkäyttövaltaan kuuluvien luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden toiminnan sääntelemiseksi¹⁴.

K. Säännösten noudattaminen

53. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että rajoittavia toimenpiteitä noudatetaan.
54. EU:n jäsenvaltiossa rekisteröity yhteisö ei saa käyttää määräysvallassaan olevaa yritystä välineenä esimerkiksi kiertämään kieltoa, ei myöskään tilanteessa, jossa tätä yritystä ei ole rekisteröity EU:ssa, eikä antaa ohjeita sitä varten.

¹⁴ Neuvoston asetus (EY) N:o 2271/96, annettu 22.11.1996, tietyn kolmannen maan lainsäädännön soveltamisen ekstraterritoriaalisilta vaikutuksilta sekä siihen perustuvilta tai siitä aiheutuvilta toimilta suojautumisesta ja yhteinen toiminta 96/668/YUTP, hyväksytty 22.11.1996, tietyn kolmannen maan tietyn lainsäädännön tai siihen perustuvien taikka siitä aiheutuvien toimien ekstraterritoriaalisen soveltamisen vaikutusten torjumiseksi toteutettavista toimenpiteistä (EYVL L 309, 29.11.1996, s. 1 ja 7).

55. EU:ssa rekisteröidyn yhteisön olisi, silloin kun se on aiheellista, ilmoitettava määräysvallassaan oleville yrityksille uusista EU:n rajoittavista toimenpiteistä, jotta ne otettaisiin täysin huomioon liiketoiminnan periaatteiden määrittelyssä.

L. Tiedotus ja viestintä

56. EU:n rajoittavien toimenpiteiden tehokkuutta vahvistetaan kolmansien maiden toteuttamilla vastaavilla toimenpiteillä. Sen vuoksi on periaatteessa suositeltavaa, että pakotteista päätetään YK:n puitteissa. Jos tämä ei ole mahdollista, EU:n olisi pyrittävä saamaan kansainväliseltä yhteisöltä mahdollisimman laaja kannatus kohdemaan painostamiseksi.
57. Pannessaan täytäntöön yksipuolisia pakotteita EU:n olisi tiedottamalla pyrittävä aktiivisesti yhteistyöhön ja jos mahdollista siihen, että kolmannet maat toteuttavat vastaavia toimenpiteitä, jotta minimoidaan korvaavuusmahdollisuudet ja vahvistetaan rajoittavien toimenpiteiden vaikutusta. Erityisesti ehdokasmaita olisi järjestelmällisesti pyydyttävä liittymään EU:n määräämien toimenpiteiden toteuttamiseen. Lisäksi kysymys YK:n pakotejärjestelyjen yhdenmukaisesta ja johdonmukaisesta tulkinnasta ja tehokkaasta täytäntöönpanosta olisi sisällytettävä säännöllisesti keskeisten kumppanien kanssa käytäviin neuvotteluihin. EU:n edustustojen olisi osallistuttava täysimääräisesti tähän prosessiin.
58. EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi viestitettävä aktiivisesti ja järjestelmällisesti EU:n pakotteista niiden näkyvyyden parantamiseksi ja jotta vältettäisiin väärinkäsitykset erityisesti paikallisen siviiliväestön keskuudessa. Viestinnällä varmistetaan myös se, että toimenpiteiden poliittinen vaikutus on mahdollisimman suuri. Yhteisiä viestejä olisi käsiteltävä asiaan kuuluvassa maantieteellisessä työryhmässä ulkosuhdeneuvosten työryhmää kuullen toimenpiteiden oikeudellisten, teknisten ja horisontaalisten vaikutusten osalta.

III Säästösten vakiomuotoilut

Tässä luvussa esitetyt vakiomuotoilut olisi käytettävä kaikissa EU:n rajoittavia toimenpiteitä koskevissa säädöksissä lukuun ottamatta tapauksia, joissa on tarpeen käyttää erilaista sanamuotoa, jotta YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma pannaan asianmukaisella tavalla täytäntöön.

Poikkeuksia koskevia vakiomuotoiluja olisi tarvittaessa mukautettava.

A. Määritelmät

EU:n rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanossa sovelletaan seuraavia määritelmiä.

Lisämääritelmiä laaditaan tarvittaessa.

59. 'Teknisellä avulla' tarkoitetaan¹⁵:

"kaikkea teknistä tukea, joka liittyy korjaamiseen, kehittämiseen, valmistukseen, kokoamiseen, testaamiseen, kunnossapitoon tai muuhun tekniseen palveluun, ja se voi olla muodoltaan ohjausta, neuvontaa, koulutusta, käytännön tietojen tai taitojen välittämistä tai konsulttipalveluja; tekninen apu sisältää avun antamisen suullisessa muodossa".

¹⁵ Yhteinen toiminta 2000/401/YUTP (EYVL L 159, 30.6.2000, s. 216).

60. Vuosien mittaan määrätty varojen jäädyttämiset ja varojen antamista luetteloon merkittyjen henkilöiden ja yhteisöjen käyttöön koskevat kiellot ovat perustuneet seuraaviin määritelmiin:

'varoilla' tarkoitetaan rahoitusomaisuutta ja kaikenlaisia taloudellisia etuja, joihin kuuluvat muun muassa seuraavat:

- a) käteisvarat, sekut, rahasaatavat, vekselit, maksumääräykset ja muut maksuvälineet;*
- b) talletukset rahoituslaitoksissa tai muissa yhteisöissä, tileillä olevat rahavarat, velat ja velkasitoumukset;*
- c) julkisesti ja yksityisesti myytävät arvopaperit ja velkainstrumentit, myös osakkeet ja osuudet, arvopaperitodistukset, velkakirjat, omat vekselit, optiotodistukset, velkasitoumukset, joihin liittyy vakuus, ja johdannaisopimukset;*
- d) korot, osingot tai muu omaisuudesta saatava tai kertyvä tulo tai arvo;*
- e) luotot, kuittausoikeudet, takaukset, suoritustakaukset tai muut rahoitussitoumukset;*
- f) remburssit, konossementit, kauppakirjat;*
- g) varoihin tai rahoituslähteisiin liittyvää osuutta osoittavat asiakirjat.*

'varojen jäädyttämisellä' tarkoitetaan toimia, joilla estetään kaikki sellainen varojen siirtäminen, kuljettaminen, muuntaminen, käyttö, käyttöön antaminen tai käsittely, joka muuttaisi niiden määrää, paljoutta, sijaintia, omistusta, hallintaa, luonnetta tai käyttötarkoitusta, taikka muut sellaiset muutokset, jotka mahdollistaisivat varojen käytön, omaisuudenhoito mukaan luettuna.

61. Taloudellisten resurssien jäädyttämisen osalta neuvosto on käyttänyt seuraavia määritelmiä, joita voidaan tarvittaessa vastaisuudessa käyttää EU:n oikeudellisissa välineissä.

'taloudellisilla resursseilla' tarkoitetaan kaikenlaista aineellista tai aineetonta, irtainta tai kiinteää omaisuutta, joka ei ole varoja mutta jota voidaan käyttää varojen, tavaroiden tai palvelujen hankkimiseen.

'taloudellisten resurssien jäädyttämisellä' tarkoitetaan toimia, joilla estetään niiden käyttäminen varojen, tavaroiden tai palvelujen hankkimiseen muun muassa niitä myymällä, vuokraamalla tai kiinnittämällä.

62. 'Kaksikäyttötuotteilla' tarkoitetaan:

*"tuotteita, myös ohjelmistoja ja teknologiaa, joita voidaan käyttää sekä siviili- että sotilastarkoituksiin, mukaan luettuina kaikki tavarat, joita voidaan käyttää sekä muihin kuin räjähdystarkoituksiin että millä hyvänsä tavoin apuna ydinaseiden tai muiden ydinräjähteiden valmistamisessa."*¹⁶

B. Aseidenvientikiellot

Vientikiellon piiriin kuuluvat tarvikkeet

63. Aseidenvientikiellon määrittämistä varten tarvitaan yhdenmukaista EU:n järjestelyä.

Yhteisessä kannassa 2008/944/YUTP¹⁷, joka hyväksyttiin 8. joulukuuta 2008, määritellään perusteet, joita jäsenvaltiot soveltavat aseita koskevassa vientivalvontapolitiikassaan. Tätä varten vuonna 2000 hyväksyttiin yhteinen luettelo puolustustarvikkeista¹⁸. Jollei toisin mainita, aseidenvientikielloja olisi tulkittava siten, että ne kattavat ainakin kaikki tavarat ja kaiken teknologian, jotka sisältyvät EU:n yhteiseen puolustustarvikeluetteloon.

64. Yhteiseen puolustustarvikeluetteloon ei sisälly tuotteita, joita voidaan käyttää sekä siviili- että sotilastarkoituksiin. Tällaisten kaksikäyttötuotteiden vientiä valvotaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 428/2009¹⁹ mukaisesti. Kyseisessä asetuksessa säädetään, että tehdessään päätöksen vientiluvan myöntämisestä tai sen epäämisestä jäsenvaltioiden on otettava huomioon muun muassa sellaisiin pakotteisiin perustuvat velvoitteensa, jotka on asetettu Euroopan unionin hyväksymässä oikeudellisessa välineessä, Etyjin päätöksessä taikka YK:n turvallisuusneuvoston sitovassa päätöslauselmassa.

¹⁶ Neuvoston asetuksen (EY) N:o 428/2009, annettu 5.5.2009, 2 artiklan 1 kohta (EUVL L 134, 29.5.2009, s. 1).

¹⁷ EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99.

¹⁸ Luettelo liitteenä neuvoston julkilausumassa 13 päivältä kesäkuuta 2000, joka annettiin hyväksyttäessä yhteistä luetteloa puolustustarvikkeista, joita koskevat Euroopan unionin käytäntesäännöt aseiden viennistä, EYVL C 191, 8.7.2000. Neuvoston 27.2.2012 hyväksymä päivitetty luettelo on julkaistu virallisessa lehdessä EUVL C 85, 22.3.2012, s. 1.

¹⁹ EUVL L 134, 29.5.2009, s. 1.

Kaksikäyttöisyytensä vuoksi monilla luettelossa olevilla tavaroilla on täysin laillisia käyttötarkoituksia, esimerkiksi pankkitoiminnassa käytetyillä salaustuotteilla sekä tarvikkeilla, joita voidaan käyttää sairaaloissa, tehtaissa, yliopistoissa tai merenalaisilla öljykentillä. Täydellisellä kiellolla voisi sen vuoksi olla vaikutuksia, jotka ylittävät selvästi alkuperäisen tavoitteen ja jotka eivät olisi lainkaan tarkoituksenmukaisia. Useimmissa tapauksissa kaksikäyttötuotteiden viennin kieltäminen myös silloin, kun niitä käytettäisiin siviilitarkoituksiin, onkin todennäköisesti kohtuutonta, ellei kieltoon liitetä varauksia ja mahdollisuutta asianmukaisiin poikkeuksiin (todiste laillisesta käyttötarkoituksesta).

Jos kyseisten tuotteiden vientikieltoa siitä huolimatta pidetään asianmukaisena, oikeudellisessa välineessä olisi viitattava asetukseen (EY) N:o 428/2009 liitettyyn kaksikäyttötuotteiden yhteiseen luetteloon.

65. Aseidenvientikiellon asettamista koskevan säännöksen vakiomuotoilu voisi olla seuraava:

"Kielletään aseiden ja kaikenlaisten niihin liittyvien tarvikkeiden, mukaan lukien ampuma-aseiden ja -tarvikkeiden, sotilasajoneuvojen ja -tarvikkeiden, puolisoitilaallisten tarvikkeiden ja edellä mainittuihin tarkoitettujen varaosien myynti, toimitus, siirto ja vienti (maahan) jäsenvaltioiden kansalaisten toimesta tai jäsenvaltioiden alueelta käsin taikka jäsenvaltioiden lippua käyttävillä aluksilla tai ilma-aluksilla, siitä riippumatta, ovatko ne peräisin jäsenvaltioiden alueelta."

Sotilastoimintaan liittyvä tekninen apu ja muut palvelut

66. Kun asetetaan yksipuolinen EU:n vientikielto, joka koskee aseita, mukaan lukien ampuma-aseita ja -tarvikkeita, sotilasajoneuvoja ja -tarvikkeita, puolisoitilaallisia tarvikkeita ja edellä mainittuihin tarkoitettuja varaosia, olisi yleensä kiellettävä myös kyseisiin tarvikkeisiin liittyvän teknisen avun antaminen. Lisäksi aseidenvientikieltoa voitaisiin vahvistaa kieltämällä aseiden viennin rahoittaminen tai rahoitustuen antaminen aseiden vientiä varten.

67. Artiklan vakioamuotoilu voisi olla seuraava:

CD + Reg.

"Kielletään

- a) teknisen avun, välityspalvelujen²⁰ ja muiden sellaisten palvelujen toimittaminen, jotka liittyvät sotilastoimintaan tai aseiden ja kaikenlaisten niihin liittyvien tarvikkeiden, mukaan lukien ampuma-aseiden ja -tarvikkeiden, sotilasajoneuvojen ja -tarvikkeiden, puolisolitaallisten tarvikkeiden ja edellä mainittuihin tarkoitettujen varaosien toimitukseen, valmistukseen, huoltoon ja käyttöön, suoraan tai epäsuorasti (maassa) oleville luonnollisille tai oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille tai käytettäväksi (maassa);*
- b) sotilastoimintaan liittyvän rahoituksen tai rahoitustuen, erityisesti avustusten, lainojen ja vientiluottovakuutusten sekä vakuutusten tai jälleenvakuutusten myöntäminen aseiden ja niihin liittyvien tarvikkeiden myyntiin, toimitukseen, siirtoon tai vientiin taikka niihin liittyvän teknisen avun, välityspalvelujen ja muiden palvelujen toimittamiseen suoraan tai epäsuorasti (maassa) oleville henkilöille, yhteisöille tai elimille tai käytettäväksi (maassa);*
- c) tietoinen ja tarkoituksellinen osallistuminen sellaisiin toimiin, joiden tavoitteena tai seurauksena on a tai b alakohdassa tarkoitettujen kieltojen kiertäminen."*

Poikkeukset

68. Voi olla tarpeen myöntää poikkeuksia aseiden ja niihin liittyvien tarvikkeiden vientikieltoon humanitaarisista syistä, sillä konflikteista toipuvilla alueilla voidaan tietyn tyyppisillä valvonnallaisilla tarvikkeilla myötävaikuttaa merkittävästi siviiliväestön turvallisuuteen ja talouden jälleenrakennukseen. Näiden poikkeusten olisi yleensä rajoitettava ei-tappaviin puolustustarvikkeisiin ja henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettujen suojavaatetuksen vientiin. Niihin voi sisältyä tarvittaessa miinanraivauskalustoa ja yhteiskunnan rakenteiden kehittämiseen tarkoitettuja tarvikkeita.

²⁰ Neuvoston yhteinen kanta 2003/468/YUTP, hyväksytty 23.6.2003, aseiden välityksen valvonnasta (EUVL L 156, 25.6.2003, s. 79).

69. On toivottavaa, että ei-tappavien puolustustarvikkeiden vientiä kuten kaikkea muutakin vientiä koskevat poikkeukset tutkitaan tapauskohtaisesti ja ottaen täysin huomioon käytäntesäännöissä ja muissa EU:n teksteissä ja säädöksissä esitetyt perusteet. Jäsenvaltiot vaativat asianmukaiset takeet, joilla estetään kyseisten tarvikkeiden käyttö väärin tarkoituksiin, ja tarvittaessa vaativat tarvikkeiden palauttamista.
70. Aseiden ja niihin liittyvien tarvikkeiden vientikieltoihin myönnettäviä poikkeuksia koskevan säännöksen vakiomuotoilu voisi olla seuraava:

"1. Edellä ... artiklaa ei sovelleta:

- a) pelkästään humanitaariseen tai suojaavaan käyttöön tai yhteiskunnan rakenteiden kehittämistä koskeviin YK:n ja EU:n ohjelmiin taikka EU:n ja YK:n kriisinhallintaoperaatioihin tarkoitettujen ei-tappavien puolustustarvikkeiden myyntiin, toimitukseen, siirtoon tai vientiin,*
- b) miinanraivauskaluston ja miinanraivaustoimissa käytettävien tarvikkeiden myyntiin, toimitukseen, siirtoon tai vientiin,*
- c) näihin tarvikkeisiin tai ohjelmiin ja operaatioihin liittyvän rahoituksen tai rahoitustuen myöntämiseen,*
- d) näihin tarvikkeisiin tai ohjelmiin ja operaatioihin liittyvän teknisen avun antamiseen,*

edellyttäen, että (toimivaltainen viranomainen) on ennalta hyväksynyt tämän viennin."

71. Jos jotakin yhteiskunnan rakenteiden kehittämistä koskevaa YK:n tai EU:n ohjelmaa taikka EU:n tai YK:n kriisinhallintaoperaatiota varten tarvitaan tappavien tarvikkeiden vientiä, edellä olevaa säännöstä on täydennettävä lisäämällä a alakohtaan maininta "... tarkoitettujen tarvikkeiden".

Alueellisten ja osa-alueellisten järjestöjen toteuttamat yhteiskunnan rakenteiden kehittämistä koskevat ohjelmat ja kriisinhallintaoperaatiot voidaan tarvittaessa lisätä a alakohdassa mainittuihin poikkeuksiin.

Jos on kysymys yhteiskunnan rakenteiden kehittämistä koskevasta YK:n ohjelmasta, kyseisten tarvikkeiden myynti, toimitus, siirto tai vienti saattaa edellyttää asianomaisen YK:n pakotekomitean hyväksyntää.

72. Suojavaatetusta koskevan säännöksen vakiomuotoilu voisi olla seuraava:

"Edellä ... artiklaa ei sovelleta suojavaatetukseen, jota Yhdistyneiden kansakuntien henkilöstö, EU:n tai sen jäsenvaltioiden henkilöstö, tiedotusvälineiden edustajat tai humanitaarisessa työssä ja kehitysyhteistyössä toimivat työntekijät ja avustava henkilöstö vievät tilapäisesti (maahan) yksinomaan henkilökohtaiseen käyttöönsä, luodinkestävät liivit ja sotilaskypärät mukaan luettuina."

- C. Kansallisissa tukahduttamistoimissa käytettäviä tarvikkeita ja muuta tietynlaista tuontia tai vientiä koskevat rajoitukset

73. Tiettyjen tarvikkeiden vienti ja niihin liittyvät palvelut, kuten huolto ja korjaus, on aiheellista kieltää, jos rajoittavien toimenpiteiden määräämisen taustalla on kansallinen sortopolitiikka. EU:n säädöksissä voitaisiin käyttää sovittua luetteloa tai viitata sellaiseen päätettäessä kansallisissa tukahduttamistoimissa mahdollisesti käytettävien tuotteiden vientikiellosta. Tämän asiakirjan liitteenä on luettelo, jossa, jos neuvosto niin päättää, määritellään kansallisissa tukahduttamistoimissa mahdollisesti käytettäviä tarvikkeita koskevan erityisen vientirajoituksen soveltamisala²¹.

²¹ Luettelossa keskitytään tarvikkeisiin, joita voidaan käyttää kansallisissa tukahduttamistoimissa ja jotka ovat hyvin lähellä EU:n yhteisessä puolustustarvikeluettelossa lueteltuja tarvikkeita, niitä kuitenkin kattamatta. Luettelo ei kata asetuksella (EY) N:o 1236/2005 (kidutuksen vastainen asetus) valvottuja tarvikkeita. Mitä tulee ongelmiin, jotka liittyvät siihen, miten tehdä asianmukainen rajanveto valvonnan alaisiksi asetettujen tarvikkeiden ja tyypillisesti kulutus- tai vapaa-ajan käyttöön tarkoitettujen tarvikkeiden välillä, luettelossa ei mainita tavaroita, jotka voivat olla tavanomaisia kulutus- ja vapaa-ajan tavaroita.

74. Kansallisissa tukahduttamistoimissa käytettäviä tarvikkeita koskevien rajoitusten vakiomuotoilu voisi olla seuraava:

"Kielletään

- a) liitteessä I lueteltujen, unionista tai mistä tahansa muualta peräisin olevien tarvikkeiden, joita voidaan käyttää kansallisissa tukahduttamistoimissa, myynti, toimitus, siirto tai vienti suoraan tai epäsuorasti (maassa) oleville luonnollisille tai oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille tai käytettäväksi [maan nimi];*
- b) edellä a alakohdassa tarkoitettuihin tarvikkeisiin liittyvän teknisen avun toimittaminen suoraan tai epäsuorasti [maan nimi] oleville luonnollisille tai oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille tai käytettäväksi [maan nimi];*
- c) edellä a alakohdassa tarkoitettuihin tarvikkeisiin liittyvän rahoituksen tai rahoitustuen myöntäminen suoraan tai epäsuorasti [maan nimi] oleville luonnollisille tai oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille tai käytettäväksi [maan nimi];*
- d) tietoinen ja tarkoituksellinen osallistuminen sellaisiin toimiin, joiden tavoitteena tai seurauksena on a, b tai c alakohdassa tarkoitettujen kieltojen kiertäminen.*

75. Voi myös olla aiheellista asettaa rajoittavia toimenpiteitä, joilla pyritään estämään tarvikkeiden, teknologian tai ohjelmistojen väärinkäyttö internetin tai muiden viestintämuotojen seurantaan ja kuunteluun.

76. EU:n puitteissa on laadittu muita luetteloita, kuten luettelo öljyistä ja öljytuotteista²². Uusista luetteloista tuontia tai vientiä koskevien erityisten valvontajärjestelyjen soveltamisalan määrittämiseksi voisi vastaisuudessa olla hyötyä erityisille vienti- tai tuontikielloille, jos katsotaan tarpeelliseksi kieltää tiettyyn valvonnan alaisena olevaan luokkaan kuuluvilla tuotteilla käytävä kauppa kokonaan tietyn maan kanssa YUTP:n tavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisen vienti- tai tuontikiellon alaisten tavaroiden luettelon laatimisessa voitaisiin tarvittaessa ottaa huomioon neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2658/87 käytetyt kuvaukset. Jos tämä ei ole mahdollista, tavarat voitaisiin tarvittaessa kuvata tavalla, joka mahdollistaa vastaavuuden arvioinnin neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 kuvausten kanssa.
77. Kyseisiin toimenpiteisiin myönnettävien poikkeusten olisi oltava riittävät humanitaaristen toimien toteuttamiseksi tarvittaessa, ja niissä olisi otettava täysin huomioon rajoittavien toimenpiteiden tavoite.

D. Maahanpääsyä koskevat rajoitukset (viisumi- tai matkustuskielto)

78. Useisiin YUTP:n alan säädöksiin sisältyy maahantulokielto, joka koskee säädöksen liitteessä lueteltuja tiettyjä kolmansien maiden kansalaisia.
79. Asetuksessa (EY) N:o 539/2001²³ luetellaan ne kolmannet maat, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja ne kolmannet maat, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske. Niille YUTP:n alan päätöksissä luetelluille kolmansien maiden kansalaisille, joita koskee matkustuskielto ja joilla on oltava viisumi päästäkseen EU:n alueelle, ei myönnetä viisumia, jos he sitä hakevat. Mikäli he saapuvat ulkorajalle, heiltä on kaikissa tapauksissa kiellettävä maahanpääsy. Jos viisumia ei edellytetä tai henkilölle on myönnetty pitkäaikainen viisumi tai oleskelulupa, maahanpääsyä koskevat rajoitukset voivat edellyttää kansallisia toimia²⁴.

²² Ks. asetuksen (EY) N:o 1705/1998 liite I (EYVL L 215, 1.8.1998, s. 1).

²³ EYVL L 81, 21.3.2001, s. 1. Luettelo on muutettu useaan otteeseen.

²⁴ Parhaillaan keskustellaan sähköisessä muodossa olevan konsolidoidun luettelon laatimisesta henkilöistä, joita koskee EU:n matkustuskielto.

80. Viisumi- tai matkustuskieltoa ja siihen myönnettäviä poikkeuksia koskevan artiklan vakiomuotoilu voisi olla seuraava:

1. *"Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet estääkseen liitteessä lueteltujen (kriteerit/kategoriat, jollei niitä ole jo mainittu tekstissä) henkilöiden pääsyn alueelleen ja kauttakulun alueensa kautta.*
2. *Mitä 1 kohdassa säädetään, ei velvoita jäsenvaltiota kieltämään omien kansalaistensa pääsyä alueelleen.*
3. *Edellä oleva 1 kohta ei vaikuta tapauksiin, joissa jokin kansainvälisen oikeuden velvoite sitoo jäsenvaltiota, etenkin*
 - i) kansainvälisen hallitustenvälisen järjestön isäntämaana,*
 - ii) Yhdistyneiden kansakuntien koolle kutsuman tai sen puitteissa järjestettävän kansainvälisen konferenssin isäntämaana; tai*
 - iii) erioikeuksia ja vapauksia myöntävän monenvälisen sopimuksen nojalla; tai*
 - iv) Pyhän istuimen (Vatikaanivaltio) ja Italian välillä vuonna 1929 tehdyn sopimuksen (lateraanisopimus) nojalla.*
4. *Edellä olevan 3 kohdan katsotaan koskevan myös tapauksia, joissa jäsenvaltio toimii Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (ETYJ) isäntämaana.*
5. *Neuvostolle on asianmukaisesti ilmoitettava kaikista tapauksista, joissa jäsenvaltio myöntää poikkeuksen 3 tai 4 kohdan nojalla.*
6. *Jäsenvaltiot voivat myöntää poikkeuksia 1 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä, jos matkustaminen on perusteltua pakottavista humanitaarisista syistä tai osallistumiseksi hallitustenvälisiin kokouksiin ja Euroopan unionin järjestämiin tai isännöimiin kokouksiin taikka Etyjin puheenjohtajavaltiona toimivan jäsenvaltion isännöimiin kokouksiin, joissa käydään rajoittavien toimenpiteiden poliittisia tavoitteita sekä demokratiaa, ihmisoikeuksia ja oikeusvaltiota (maassa) välittömästi tukevaa poliittista vuoropuhelua.*

7. *Jäsenvaltion, joka haluaa myöntää 6 kohdassa tarkoitettuja poikkeuksia, on ilmoitettava siitä neuvostolle kirjallisesti. Poikkeus katsotaan myönnettyksi, jollei yksi tai useampi neuvoston jäsen esitä kirjallista vastalauseita kahden työpäivän kuluessa ehdotettua poikkeusta koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Silloin kun yksi tai useampi neuvoston jäsen esittää vastalauseen, neuvosto voi määräenemmistöllä päättää myöntää ehdotetun poikkeuksen.*
8. *Tapauksissa, joissa jäsenvaltio sallii 3, 4, 6 ja 7 kohdan nojalla liitteessä lueteltujen henkilöiden pääsyn alueelleen tai kauttakulun alueensa kautta, lupa koskee ainoastaan sitä tarkoitusta, johon se on myönnetty, ja asianomaisia henkilöitä."*
81. On selvää, että kun jäsenvaltio myöntää luvan edellä olevan vakioartiklan 3, 4, 6 ja 7 kohdan nojalla henkilölle, jota koskee sekä varojen jäädyttäminen että matkustuskielto, jäsenvaltiot eivät ole velvollisia takavarikoimaan tämän henkilön mukanaan kuljettamia varoja, joita hän kohtuudella tarvitsee sitä vierailua varten, johon on saanut luvan.

E. Taloudelliset rajoitukset

82. Vakiomuotoilu, jota käytetään varojen jäädyttämiseen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklaan perustuvalla säädöksellä, voisi olla seuraava:

- "1. Jäädyytetään kaikki liitteessä X luetelluille[(maan) hallituksen jäsenille ja heitä lähellä oleville]²⁵ luonnollisille tai oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvat taikka niiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit.*
- 2. Mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan tai välillisesti asettaa liitteessä X lueteltujen luonnollisten tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi²⁶."*

²⁵ Tekstin tätä osaa ei aina sovelleta (esim. terroristeihin kohdistuvien toimenpiteiden yhteydessä).

²⁶ On huomattava, että varojen saataville asettamisena ei pidetä tarpeellisten asiakirjojen esittämistä ja toimittamista luetteloon kuuluvalla pankilla, kun tarkoituksena on lopullinen siirto luetteloon kuulumattomalle henkilölle, yhteisölle tai elimelle maksujen suorittamisen käynnistämiseksi.

83. Varojen jäädyttämiseen sekä varojen ja taloudellisten resurssien saataville asettamista koskevaan kieltoon tehtäviä poikkeuksia sisältävän artiklan vakiomuotoilu voisi olla seuraava²⁷:

- "1. Poiketen siitä, mitä ... artiklassa (luettelossa mainittujen henkilöiden ja yhteisöjen varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttäminen) säädetään, liitteessä Y luetelluilla verkkosivuilla ilmoitetut toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää luvan tiettyjen jäädytettyjen varojen tai taloudellisten resurssien vapauttamiseen tai tiettyjen jäädytettyjen varojen tai taloudellisten resurssien asettamiseen saataville tarkoituksenmukaisiksi katsominsa ehdoin todettuaan, että kyseiset varat tai taloudelliset resurssit:*
- a) ovat tarpeen liitteessä X lueteltujen luonnollisten ja oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten sekä kyseisten luonnollisten henkilöiden huollettavina olevien perheenjäsenten perustarpeiden tyydyttämiseksi mukaan luettuina menot, jotka aiheutuvat elintarvikkeiden hankinnasta, vuokrasta tai asuntolainasta, lääkkeistä ja sairaanhoidosta, veroista, vakuutusmaksuista ja julkisten palvelujen käytöstä;*
 - b) on tarkoitettu yksinomaan oikeudellisiin palveluihin liittyvien kohtuullisten palkkioiden maksamiseen ja näistä palveluista aiheutuneiden kulujen korvaamiseen;*
 - c) on tarkoitettu yksinomaan jäädytettyjen varojen tai jäädytettyjen taloudellisten resurssien tavanomaisesta säilyttämisestä tai hoidosta aiheutuvien palkkioiden tai palvelumaksujen maksamiseen;*
 - d) ovat tarpeen poikkeuksellisia menoja varten edellyttäen, että asianomainen toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja komissiolle vähintään kaksi viikkoa ennen luvan myöntämistä perusteet, joiden nojalla se katsoo, että erityinen lupa olisi myönnettävä;*

²⁷ Pantaessa täytäntöön YK:n turvallisuusneuvoston velvoittavia päätöslauselmia (ks. 44 kohta) sanamuotoa on ehkä mukautettava.

- e) maksetaan kansainvälisen oikeuden mukaisesti koskemattomuutta nauttivan diplomaatti- tai konsuliedustuston tai kansainvälisen järjestön tilille tai tililtä, mikäli tällaiset maksut on tarkoitettu käytettäväksi kyseisen diplomaatti- tai konsuliedustuston tai kansainvälisen järjestön virallisiin tarkoituksiin;²⁸
- f) ovat tarpeen ihmisten turvallisuuden tai ympäristönsuojelun varmistamiseksi."

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle kaikista tämän artiklan nojalla myönnettyistä luvista.

2. *Edellä ... artiklaa (kielto asettaa varoja tai taloudellisia resursseja luettelossa mainittujen henkilöiden ja yhteisöjen saataville) ei sovelleta seuraaviin jäädytetyille tileille lisättäviin määriin:*
- a) *näistä tileistä kertyvät korko- tai muut tuotot, tai*
 - b) *sellaisista sopimuksista tai velvoitteista johtuvat maksut, jotka tehtiin tai jotka syntyivät ennen sitä päivää, josta lähtien nämä tilit ovat kuuluneet tämän päätöksen / asetuksen säännösten piiriin, tai*
 - c) *EU:n jäsenvaltiossa annetuista tai kyseisessä jäsenvaltiossa täytäntöön pantavista tuomioistuimen, viranomaisen tai välimiesten päätöksistä johtuvat maksut, ja*
- edellyttäen, että näihin korkotuottoihin, muihin tuottoihin ja maksuihin sovelletaan edelleen ... artiklaa (luettelossa mainittujen henkilöiden ja yhteisöjen varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttäminen)."*

²⁸ Jos rajoittavilla toimenpiteillä voisi olla vaikutusta diplomaattiedustustoihin ja niiden henkilöstöön, johon sovelletaan erioikeuksia ja vapauksia (varsinkin kun heillä on asiakastilejä nimetyissä pankeissa), on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet diplomaattisia suhteita koskevan vuoden 1961 Wienin yleissopimuksen 25 artiklan mukaisesti sen varmistamiseksi, että edustustoja ja niiden henkilöstöä ei estetä suorittamasta virkatehtäviään.

84. Jäädetyttiljen tilien hyvittämistä koskevan artiklan vakiomuotoilu voisi olla seuraava:

Reg.

"... artikla (kielto asettaa varoja tai taloudellisia resursseja luettelossa mainittujen luonnollisten tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville) ei estä rahoitus- tai luottolaitoksia hyvittämästä jäädetyttiljää tilejä, kun ne saavat kolmansilta osapuolilta luettelossa olevan henkilön, yhteisön tai elimen tilille tarkoitettuja varoja edellyttäen, että myös kaikki näille tileille lisättävät varat jäädetytetään. Rahoitus- tai luottolaitoksen on ilmoitettava näistä tilitapahtumista viipymättä toimivaltaisille viranomaisille."

85. Varojen jäädetyttämiseen sekä varojen ja taloudellisten resurssien saataville asettamista koskevaan kieltoon tehtäviä poikkeuksia, kun varoihin tai taloudellisiin resursseihin kohdistuu tuomioistuimen, viranomaisen tai välimiesten päätös, sisältävän erityisen artiklan vakiomuotoilu voisi olla seuraava:

"Liitteessä Y luetellut jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat ... artiklasta (luettelossa mainittujen luonnollisten tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten varojen ja taloudellisten resurssien jäädetyttäminen) poiketen myöntää luvan tiettyjen jäädetyttiljen varojen tai taloudellisten resurssien vapauttamiseen, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

a) varoihin tai taloudellisiin resursseihin kohdistuu välimiesoikeuden päätös, joka on annettu ennen päivää, jona ... artiklassa (kielto asettaa varoja tai taloudellisia resursseja luettelossa mainittujen luonnollisten tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville) tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, yhteisö tai elin on merkitty liitteessä X olevaan luetteloon, tai EU:ssa annettu tuomioistuimen tai viranomaisen päätös tai kyseisessä jäsenvaltiossa täytäntöön pantava tuomioistuimen päätös, joka on annettu ennen kyseistä päivää tai sen jälkeen;

b) kyseisiä varoja tai taloudellisia resursseja käytetään yksinomaan kattamaan tällaisella päätöksellä turvatut tai vahvistetut saatavat niiden lakien ja muiden säännösten asettamissa rajoissa, jotka koskevat sellaisten henkilöiden oikeuksia, joilla on tällaisia saatavia;

c) päätöstä ei ole annettu liitteessä X luetellun henkilön, yhteisön tai elimen eduksi;

d) päätöksen tunnustaminen ei ole asianomaisen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteiden vastaista.

Toimivaltainen viranomainen ilmoittaa muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja komissiolle kaikista tämän artiklan nojalla myönnettyistä luvista."

86. Aiempia sopimuksia koskevan poikkeuksen sisältävän erityisen artiklan vakiomuotoilu voisi olla seuraava:

Poiketen siitä, mitä ... artiklassa (luettelossa mainittujen henkilöiden, yhteisöjen ja elinten varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttäminen) säädetään, ja edellyttäen, että liitteessä X luetellun henkilön, yhteisön tai elimen suorittama maksu perustuu sopimukseen tai velvoitteeseen, jonka kyseinen henkilö, yhteisö tai elin on tehnyt tai joka on syntynyt kyseiselle henkilölle, yhteisölle tai elimelle ennen päivää, jona kyseinen henkilö, yhteisö tai elin on nimetty, liitteessä Y luetelluilla verkkosivuilla ilmoitetut jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää tarkoituksenmukaisiksi katsominsa ehdoin luvan tiettyjen jäädytettyjen varojen tai taloudellisten resurssien vapauttamiseen edellyttäen, että kyseinen toimivaltainen viranomainen on todennut, että:

- i) varat tai taloudelliset resurssit käytetään liitteessä X luetellun henkilön, yhteisön tai elimen tekemään maksusuoritukseen;*
- ii) maksusuoritus ei riko ... artiklaa (kielto asettaa varoja tai taloudellisia resursseja luettelossa mainittujen henkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville);*

Vaihtoehto 1: Kyseisen jäsenvaltion on vähintään [x viikkoa] ennen kunkin luvan myöntämistä ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle tästä toteamuksesta sekä aikeestaan myöntää lupa."

Vaihtoehto 2: Kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava [x viikon] kuluessa muille jäsenvaltioille ja komissiolle tästä toteamuksesta ja kustakin myönnetystä luvasta".

Vaihtoehto 3: Kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle näistä toteamuksista sekä myönnettyjen lupien määrästä ja luonteesta [x kuukauden välein].

87. Humanitaarisia tarpeita koskevan poikkeuksen sisältävä erityinen artikla, joka sisällytetään ainoastaan, jos asianomaiseen maahan tai hallitukseen liittyvien tosiasiallisten olosuhteiden katsotaan oikeuttavan sen, ja jota voidaan tarvittaessa muokata, voitaisiin muotoilla seuraavasti:

Poiketen siitä, mitä artiklassa... (luettelossa mainittujen henkilöiden ja yhteisöjen varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttäminen) säädetään, liitteessä... luetelluilla verkkosivuilla ilmoitetut jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää luvan tiettyjen jäädytettyjen varojen tai taloudellisten resurssien vapauttamiseen tai tiettyjen varojen tai taloudellisten resurssien saataville asettamiseen tarkoituksenmukaisiksi katsominsa ehdoin todettuaan, että kyseisiä varoja tai taloudellisia resursseja tarvitaan humanitaarisiin tarkoituksiin, kuten avun toimittamiseksi tai avun toimittamisen helpottamiseksi, mukaan lukien lääkkeiden tai elintarvikkeiden toimittaminen, humanitaaristen työntekijöiden siirtäminen ja siihen liittyvä apu tai evakuointien suorittaminen xxx:sta.

Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle kaikista tämän artiklan nojalla myönnettyistä luvista neljän viikon kuluessa luvan myöntämisestä.

F. Vastuuvapauslauseke

Vastuuvapauslausekkeen sisältävän erityisen artiklan vakiomuotoilu voisi olla seuraava:

- Varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämisestä tai niiden saataville asettamisen epäämisestä, joka on tapahtunut vilpittömässä mielessä siinä uskossa, että se on tämän asetuksen mukaista, ei seuraa minkäänlaista vastuuvollisuutta jäädyttämisen toteuttaneelle tai saataville asettamisen evänneelle luonnolliselle tai oikeushenkilölle, yhteisölle tai elimelle taikka sen johtajille tai työntekijöille, ellei varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämisen tai saataville asettamisen epäämisen osoiteta tapahtuneen huolimattomuuden seurauksena.*

2. *Luonnollisten tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten toimista ei seuraa asianomaisille minkäänlaista vastuuvollisuutta, jos he tai ne eivät tienneet eikä heillä tai niillä ollut perusteltua syytä epäillä, että heidän toimintansa tai niiden toiminta rikkoisi tässä asetuksessa säädettyjä toimenpiteitä.*

G. Vaateiden huomiotta jättämistä koskeva lauseke

Vaateiden huomiotta jättämistä koskevan lausekkeen sisältävä erityinen artikla, jota on tarvittaessa muokattava, voitaisiin muotoilla seuraavasti:

1. *Vaateita, jotka liittyvät sopimukseen tai liiketoimeen, jonka suorittamiseen ovat vaikuttaneet suoraan tai välillisesti, kokonaan tai osittain, toimenpiteet, jotka on määrätty tämän asetuksen nojalla, ei oteta huomioon, mukaan lukien korvausvaateet tai muut tämänkaltaiset vaateet, kuten korvausvaatimukset tai vakuuteen perustuvat vaatimukset, erityisesti joukkolainan, vakuuden tai korvauksen, etenkin missä tahansa muodossa olevan rahallisen vakuuden tai rahallisen korvauksen, pidentämistä tai maksamista koskevat vaateet, jos vaateen esittää:*
 - a) *liitteessä X, Y tai Z lueteltu nimetty henkilö, yhteisö tai elin,*
 - b) *kuka tahansa muu xxx henkilö, yhteisö tai elin, mukaan lukien xxxx,*
 - c) *henkilö, yhteisö tai elin, joka toimii a tai b alakohdassa tarkoitetun henkilön, yhteisön, tai elimen välityksellä tai sen puolesta.*
2. *Kaikissa vaateen täytäntöönpanoa koskevissa menettelyissä todistustaakka sen osoittamiseksi, että vaateen täyttämistä ei kielletä 1 kohdassa, kuuluu sille, joka vaatii vaateen täytäntöönpanoa.*
3. *Tämä artikla ei vaikuta 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden, yhteisöjen ja elinten oikeuteen saattaa sopimusvelvoitteiden täyttämättä jättämisen lainmukaisuus oikeuden tutkittavaksi tämän asetuksen mukaisesti.*

H. Lainkäyttövalta

88. Vakiolauseke, jossa määritellään missä laajuudessa rajoittavia toimenpiteitä olisi sovellettava tilanteissa, joissa on yhteyksiä EU:hun ja muihin kansainvälisen yhteisön jäseniin, voisi olla seuraava:

Reg.

"Tätä asetusta sovelletaan

- a) unionin alueella sen ilmatila mukaan luettuna;*
- b) jäsenvaltion lainkäyttövallan alaisessa ilma-aluksessa tai muussa aluksessa;*
- c) unionin alueella tai muualla olevaan jäsenvaltion kansalaiseen;*
- d) unionin alueella tai muualla olevaan oikeushenkilöön, yhteisöön tai elimeen, joka on perustettu tai rekisteröity jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti; ja*
- e) oikeushenkilöön, yhteisöön tai elimeen sellaisen liiketoiminnan osalta, joka tapahtuu kokonaan tai osittain unionin alueella."*

I. Rikkomukset

89. Asetukset, joissa säädetään rajoittavista toimenpiteistä, sisältävät säännöksiä, jotka koskevat asetuksen säännösten rikkomiseen sovellettavia seuraamuksia. Tätä koskeva vakiomuotoilu voisi olla seuraava:

Reg.

- "1. Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän asetuksen säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Säädettyjen seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.*

2. *Jäsenvaltioiden on annettava nämä säännökset komissiolle tiedoksi viipymättä asetuksen tultua voimaan ja ilmoitettava sille kaikista myöhemmistä muutoksista."*

90. On toivottavaa, että rajoittavat toimenpiteet pannaan täytäntöön mahdollisimman nopeasti. Tätä varten jäsenvaltioiden on pyrittävä siihen, että edellä mainitussa kohdassa tarkoitetut säännökset annettaisiin 30 päivän kuluessa kunkin jäsenvaltion kansallisten menettelyjen mukaisesti. Jäsenvaltiot voisivat myös harkita kansallisten säännösten antamista seuraamuksista, joita sovelletaan syytetyn poissaolosta huolimatta rajoittavia toimenpiteitä koskevien asetusten rikkomiseen.

J. Voimassaolon päättymisen ja tarkistus

CD

91. EU:n yksipuolisia pakotteita koskevan voimassaololausekkeen vakiomuotoilu voisi olla seuraava:

"Tätä yhteistä päätöstä sovelletaan ... aikana. Se on jatkuvan tarkastelun alainen. Se uusitaan tai sitä muutetaan tarvittaessa, jos neuvosto katsoo, että sen tavoitteita ei ole saavutettu."

92. EU:n yksipuolisia pakotteita koskevan tarkistuslausekkeen vakiomuotoilu voisi olla seuraava:

CD

"Tätä päätöstä tarkastellaan uudelleen ... kuluttua sen tekemisestä ja joka ... sen jälkeen. Se kumotaan, jos neuvosto katsoo, että sen tavoitteet on saavutettu."

93. YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien täytäntöönpanoa koskevan muutos- tai kumoamislausekkeen vakiomuotoilu voisi olla seuraava:

CD

"Tätä päätöstä muutetaan tai se kumotaan tarvittaessa turvallisuusneuvoston tekemien päätösten mukaisesti."

IV Rajoittavien toimenpiteiden seuranta ja arviointi

94. EU:n rajoittavien toimenpiteiden tehokkuuteen ja samalla myös EU:n uskottavuuteen vaikuttaa suuressa määrin se, onko rajoittavat toimenpiteet pantu täytäntöön ja sovelletaanko niitä asianmukaisella tavalla ja ilman poikkeuksia kaikissa jäsenvaltioissa. Rajoittavien toimenpiteiden määräämisestä tehtyjen EU:n päätösten asianmukaisen seurannan varmistamiseksi on perustettu erityinen neuvoston elin, jonka tehtävänä on vaihtaa kokemuksia ja kehittää parhaita käytänteitä rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanon ja soveltamisen alalla. Tätä varten ulkosuhdeneuvoston työryhmä kokoontuu säännöllisesti "pakotekokoonpanossa" (Relex/pakotteet), johon tarvittaessa osallistuu myös muun muassa asiantuntijoita jäsenvaltioista. Tämän kokoonpanon (Relex/pakotteet) toimenkuva on seuraava²⁹:

- Tietojen ja kokemusten vaihto EU:n määräämien yksittäisten rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanosta.
- Osallistuminen rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanoa koskevien parhaiden käytänteiden kehittämiseen jäsenvaltioiden kesken.
- Kaiken saatavilla olevan tiedon kerääminen epäillyistä toimista, joilla EU:n rajoittavien toimenpiteiden ja EU:n kannalta merkityksellisten kansainvälisten pakotejärjestelyjen kohteena ovat valtiot, henkilöt ja yhteisöt ovat pyrkineet kiertämään pakotteita.
- Tietojen ja kokemusten vaihto tarvittaessa myös kolmansien valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa EU:n kannalta merkityksellisten kansainvälisten pakotejärjestelyjen täytäntöönpanosta.
- Osallistuminen tulosten ja vaikeuksien arviointiin rajoittavia toimenpiteitä koskevien järjestelyjen täytäntöönpanon alalla.

²⁹ Relex/pakotteet -kokoonpanon toimenkuva on esitetty asiakirjassa 5603/04.

- Keskustelun käyminen tavoista ja keinoista, joilla voidaan varmistaa rajoittavia toimenpiteitä koskevien järjestelyjen ja myös niihin sisältyvien humanitaaristen määräysten tehokas hallinnointi.
- Kaikkien EU:n rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanon kannalta olennaisten teknisten kysymysten tarkastelu.

Relex/pakotteet -kokoonpano on erityisesti määritellyt EU:n parhaat käytänteet rahoitusta koskevien rajoittavien toimenpiteiden tehokasta täytäntöönpanoa varten³⁰.

95. Sekä YUTP:n alan säädöksissä että EY:n asetuksissa olisi säädettävä, että jäsenvaltioiden rajoittavien toimenpiteiden noudattamiseksi toteuttamista täytäntöönpanotoimenpiteistä ja soveltamistoimista raportoidaan säännöllisesti. EU:n tasolla suoritettavalla seurannalla voitaisiin arvioida yhdenmukaisemmin sitä, vaikuttavatko rajoittavat toimenpiteet tehokkaalla tavalla. Tällä on ratkaiseva merkitys yksipuolisten toimenpiteiden ollessa kyseessä, koska sen pohjalta tehdään päätökset oikeudellisten tekstien parantamisesta ja jossain määrin myös toimenpiteiden jatkamisen hyödyllisyydestä.

³⁰ Asiak. 8666/1/08 REV 1.

LIITE I

Suositukset EU:n yksipuolisia pakotteita koskeviksi työmenetelmiksi

Kolmansiin maihin, yksilöihin tai yhteisöihin kohdistetut rajoittavat toimenpiteet ovat EU:n ulkopoliitiikan keskeinen väline sen pyrkiessä yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan periaatteiden mukaisiin tavoitteisiinsa. Rajoittavia toimenpiteitä määrätään yleisesti ottaen, jotta saataisiin aikaan muutos kohdemaan tai sen osan, hallituksen, yhteisöjen tai henkilöiden politiikassa tai toiminnassa. Ne ovat ehkäiseviä, ei-rankaisevia välineitä, joiden tulisi mahdollistaa EU:n nopea reagointi poliittisiin haasteisiin ja tapahtumiin. Pakotteita olisi käytettävä sellaisen yhdenmukaisen ja kattavan toimintapoliittisen lähestymistavan osana, johon kuuluu poliittinen vuoropuhelu, täydentävät toimet ja muut välineet. EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi tiedotettava aktiivisesti ja järjestelmällisesti EU:n pakotteista, myös asianomaiselle maalle ja sen väestölle.

Toimenpiteet olisi kohdennettava politiikkaan ja sen toteuttamiskeinoihin sekä niihin henkilöihin, joiden on todettu olevan vastuussa siitä politiikasta tai toiminnasta, jonka vuoksi EU on tehnyt päätöksen määrätä pakotteita. Tällaisten kohdennettujen toimenpiteiden tulisi vaikuttaa siten, että niiden haitalliset seuraukset muille kuin kyseisestä politiikasta tai toiminnasta vastuussa oleville henkilöille, etenkin paikalliselle siviiliväestölle tai kyseisessä maassa tai sen kanssa laillista toimintaa harjoittaville henkilöille, jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Rajoittavien toimenpiteiden poliittiset tavoitteet ja perusteet olisi määriteltävä selvästi asiaankuuluvissa säädöksissä. Näin EU voisi määrittää pakotteiden muuttamisen tai poistamisen edellytykset. Toimenpiteiden tyyppi vaihtelee riippuen niiden tavoitteista ja siitä, miten todennäköisesti niillä päästään näihin tavoitteisiin kulloisissakin olosuhteissa EU:n kohdennettua ja eriytettyä lähestymistapaa noudattaen.

Rajoittavissa toimenpiteissä on kunnioitettava ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, erityisesti oikeutta puolueettomaan oikeudenkäyntiin ja tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin noudattaen täysimääräisesti EU:n tuomioistuinten oikeuskäytäntöä. Toimenpiteiden on oltava tavoitteisiinsa nähden oikeasuhteisia.

Rajoittavien toimenpiteiden yhtenäinen ja johdonmukainen tulkinta ja tehokas täytäntöönpano on olennaisen tärkeää, jotta niiden tehokkuus poliittisten tavoitteiden saavuttamisessa voitaisiin varmistaa.

Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) tulisi olla avainasemassa pakotejärjestelyjen valmistelussa ja uudelleentarkastelussa sekä pakotteisiin liittyvissä viestintä- ja tiedotustoimissa, ja sen tulisi toimia tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden, asiaankuuluvien EU:n edustustojen sekä komission kanssa.

Ehdotukset rajoittaviksi toimenpiteiksi

1. Jäsenvaltioiden tai EUH:n olisi esitettävä EU:n maakohtaisia yksipuolisia pakotteita koskevat ehdotukset rajoittaviksi toimenpiteiksi, luetteloon sisällyttämistä ja luettelosta poistamista koskevat ehdotukset mukaan luettuina. Näiden ehdotusten tulisi kuulua neuvoston hyväksymään laajempaan poliittiseen lähestymistapaan. Periaatteessa ehdotukset olisi esitettävä COREU-verkoston välityksellä, ja niille on annettava asianmukainen turvallisuusluokitus.
2. Ehdotusten poliittisista näkökohdista ja laajemmista ulottuvuuksista olisi sen jälkeen keskusteltava asiaan liittyvässä alueellisessa työryhmässä, jota EUH:n pakoteasiantuntijat sekä komission ja neuvoston oikeudellisen yksikön asiantuntijat avustavat. Tarvittaessa poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea käsittelee ehdotuksia ja antaa kyseisille työryhmille poliittista ohjausta, erityisesti jatkomenettelyjä varten valittujen toimenpidetyyppien osalta.
3. Asianomaisissa maissa sijaitsevien edustustojen päälliköiltä pyydetään tarvittaessa neuvoja rajoittavia toimenpiteitä koskevista ehdotuksista tai uusista nimeämisistä. Myös komission yksiköiltä pyydetään tarvittaessa neuvoja erityisistä toimenpiteistä, jotka kuuluvat unionin toimivaltaan.
4. Ehdotettujen rajoittavien toimenpiteiden kaikista oikeudellisista, teknisistä ja horisontaalisista näkökohdista on keskusteltava ulkosuhdeneuvosten työryhmässä (Relex). EUH tai komissio esittelevät unionin toimivaltaan kuuluvat ehdotukset neuvoston päätökseksi rajoittavien toimenpiteiden käyttöönotosta ja neuvoston asetukseksi erityisten toimenpiteiden määrittämiseksi ulkosuhdeneuvosten työryhmässä, jossa niitä käsitellään. Nämä kaksi säädöstä olisi mieluiten toimitettava pysyvien edustajien komitealle ja virallisesti hyväksyttävä neuvostossa samanaikaisesti tai niin, että välineet hyväksytään mahdollisimman pikaisesti peräkkäin.

Ehdotukset luetteloon sisällyttämiseksi

Tunnistustiedot

5. Yksipuolista luetteloon sisällyttämistä koskevien ehdotusten olisi oltava selviä ja yksiselitteisiä. Ehdotuksiin on pyrittävä sisällyttämään riittävät yksityiskohtaiset tiedot (tunnistustiedot), jotta talouden toimijat ja kansalliset viranomaiset (esim. pankit ja konsulaatit) voivat panna luetteloon sisällyttämistä koskevan päätöksen tehokkaasti täytäntöön heti sen voimaantulon jälkeen. Tunnistustiedot ovat tärkeitä myös sen varmistamiseksi, etteivät kohdennetut toimenpiteet vaikuta muihin kuin kohdehenkilöihin ja -yhteisöihin. Luonnollisten henkilöiden tietoihin olisi pyrittävä sisällyttämään erityisesti nimet (jos saatavilla, myös alkuperäisellä kielellä ja asianmukaisesti translitteroituina) sekä peitenimet, syntymäaika ja -paikka, kansalaisuus, passin ja henkilökortin numero, sukupuoli, osoite, mikäli se tunnetaan, sekä toimi tai ammatti. Ryhmien, oikeushenkilöiden tai yhteisöjen osalta tietoihin pyritään sisällyttämään nimi, rekisteröintipaikka ja -aika, rekisterinumero ja toimipaikka. Myös nimeämispäivä olisi sisällytettävä. Liitteessä on tätä koskeva mallilomake.
6. Tunnistustietojen toimittaminen on ensisijaisesti ehdotuksen esittäjän vastuulla. Muiden valtuuskuntien pitäisi myötävaikuttaa tähän prosessiin. Asianomaisissa maissa sijaitsevien edustustojen päälliköiden panosta pyydetään tarvittaessa.

Perustelut luetteloon sisällyttämiselle

7. Yksipuolista luetteloon sisällyttämistä koskeviin ehdotuksiin olisi sisällyttävä yksilölliset ja erityiset syyt. Niissä on tarkoitus esittää mahdollisimman konkreettiset perustelut sille, miksi neuvosto harkintavaltansa puitteissa katsoo, että asiaankuuluvassa säädöksessä määritellyt nimeämisperusteet täyttyvät tietyn henkilön, ryhmän tai yhteisön kohdalla, ottaen huomioon toimenpiteiden tavoitteet, jotka on ilmaistu kyseisen säädöksen johdanto-osassa.
8. Syiden esittäminen on ensisijaisesti ehdotuksen esittäjän vastuulla. Muiden valtuuskuntien pitäisi myötävaikuttaa tähän prosessiin. Asianomaisissa maissa sijaitsevien edustustojen päälliköiden panosta pyydetään tarvittaessa.

9. Luetteloon sisällyttämisen perustelut viimeistellään ulkosuhdeneuvosten työryhmässä alueellisessa työryhmässä käsiteltyjen seikkojen pohjalta. Tarvittaessa ulkosuhdeneuvosten työryhmä voi pyytää alueelliselta työryhmältä lisätietoja varmistaakseen, että luettelot ovat oikeudellisesti hyväksyttäviä ja asianmukaisesti perusteltuja.
10. Nämä syyt olisi periaatteessa esitettävä erillisessä sarakkeessa siinä säädöksen liitteessä, jossa rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevat henkilöt, ryhmät ja yhteisöt luetellaan. Kun säädös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, syyt olisi voitava julkistaa. Jos luetteloon sisällyttämisen syitä ei poikkeuksellisissa tapauksissa haluta julkaista yksityisyyteen tai turvallisuuteen liittyvien näkökohtien vuoksi, syistä on erikseen ilmoitettava asianomaiselle henkilölle, ryhmälle tai yhteisölle.

Luetteloon sisällyttämisestä ilmoittaminen

11. Luetteloon sisällyttämistä koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista ilmoitetaan tarvittaessa kirjeellä tai julkaisemalla Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa kyseisen säädöksen julkaisemispäivänä ilmoitus, jossa tiedotetaan, että neuvosto toimittaa luetteloon sisällyttämisen syyt pyynnöstä. Liitteessä on tätä koskeva malli-ilmoitus. Ilmoituksessa tiedotetaan asianomaiselle henkilölle, ryhmälle tai yhteisölle oikeudesta esittää huomautuksia ja pyytää neuvoston päätöksen uudelleentarkastelua sekä oikeudesta saattaa neuvoston päätös unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi EU:n perussopimusten asiaa koskevien määräysten mukaisesti.

Työryhmäkäsittely

12. Toimivaltaista työryhmää voidaan tarvittaessa vahvistaa neuvoston muiden työryhmien asiantuntijoilla.
13. Työryhmän työskentely on luottamuksellista. Tämä on erityisen tärkeää tapauksissa, joissa rajoittavilla toimenpiteillä määrätään varojen jäädyttäminen. Käsittelyn luottamuksellisuuden varmistamiseksi olisi toteutettava riittävät toimenpiteet erityisesti ehdotusten jakelun suhteen.

14. Asianomaisen työryhmän puheenjohtaja järjestää työryhmäkokouksia silloin kun se on tarpeen. Kun työryhmä on käsitellyt luetteloon sisällyttämistä ja luettelosta poistamista koskevia ehdotuksia, puheenjohtaja voi pyrkiä siihen, että ehdotukset hyväksytään työryhmätasolla käyttäen hiljaista menettelyä. Valtuuskunnille olisi annettava riittävästi aikaa ehdotusten tarkasteluun ennen niiden käsittelyä ottaen huomioon, että poliittiset näkökohdat saattavat vaikuttaa ehdotusten käsittelyaikatauluun. Kiireelliset säädökset voidaan hyväksyä kirjallisella menettelyllä.

Toimenpiteiden uudelleentarkastelu

15. EU:n yksipuolisia pakotteita ja EU:n lisäyksiä YK:n pakoteluetteloihin olisi tarkasteltava uudelleen säännöllisin väliajoin asianomaisten säädösten sisältämien säännösten mukaisesti. Toimenpiteitä olisi tarpeen mukaan voitava mukauttaa esitettyjen tavoitteiden saavuttamisessa tapahtuneen kehityksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden tuloksellisuuden mukaan siten, että pakotejärjestelyjä arvioidaan säännöllisesti asianomaisessa neuvoston työryhmässä sekä ulkoasiainneuvosten työryhmässä, joita EUH, komissio ja edustustojen päälliköt avustavat.
16. Rajoittavien toimenpiteiden yhtenäinen ja johdonmukainen tulkinta ja tehokas täytäntöönpano on olennaisen tärkeää, jotta niiden tehokkuus toivottujen poliittisten tavoitteiden saavuttamisessa voitaisiin varmistaa. Jäsenvaltiot tiedottavat toisilleen asianomaisten säädösten mukaisesti toteuttamistaan toimenpiteistä ja toimittavat toisilleen hallussaan olevia kyseisiin säädöksiin liittyviä oleellisia tietoja, erityisesti tietoja rikkomuksista ja täytäntöönpanoa koskevista ongelmista sekä kansallisten tuomioistuinten antamista tuomioista. Myös tietoja jäädytetyistä tileistä ja määristä olisi toimitettava asiaankuuluvien oikeudellisten vaatimusten mukaisesti. Lisäksi jäsenvaltiot ilmoittavat toisilleen mahdollisista säädösten sisältämien menettelyjen mukaisesti myönnettyistä poikkeuksista. Komission ja EUH:n tulisi osallistua täysimääräisesti tähän prosessiin. Neuvoston oikeudellisen yksikön olisi ilmoitettava asiaankuuluvalla työryhmälle ja ulkoasiainneuvosten työryhmälle kaikista EU:n tuomioistuinten asiaan liittyvistä tuomioista.
17. Jäsenvaltioiden ja niiden asiantuntijoiden olisi käytettävä vakiintunutta Relex/pakotteet -kokoonpanoa ja niin sanottua epävirallista pakotefoorumia tulkintaa ja täytäntöönpanoa koskevien kysymysten käsittelyyn.

Luettelosta poistamista koskevien pyyntöjen käsittely

18. Yksittäiset luettelosta poistamista koskevat pyynnöt olisi heti niiden saavuttua käsiteltävä sovellettavien säädösten ja rajoittavien toimenpiteiden tehokasta täytäntöönpanoa koskevien EU:n parhaiden käytänteiden mukaisesti³¹.
19. Neuvoston pääsihteeristö vastaanottaa luettelosta poistamista koskevat pyynnöt. Luetteloja koskevat huomautukset tai sen uudelleentarkastelua koskevat pyynnöt on toimitettava kirjallisesti liiteasiakirjoineen Euroopan unionin neuvostolle kyseisessä pakotejärjestelyssä määrätyn uudelleentarkastelumenettelyn mukaisesti. Menettely on selitetty virallisessa lehdessä olleessa ilmoituksessa tai kirjeitse lähetetyssä ilmoituksessa, jos osoite on ollut saatavilla.
20. Kun neuvoston pääsihteeristö vastaanottaa tällaisen pyynnön, se toimitetaan eteenpäin asiassa toimivaltaiselle alueelliselle työryhmälle tarkasteltavaksi EUH:n ja neuvoston oikeudellisen yksikön laatiman alustavan analyysin pohjalta. Luettelosta poistamista koskevien pyyntöjen oikeudellisia, teknisiä ja horisontaalisia näkökohtia sekä EU:n vastausta käsitellään ulkosuhdeneuvosten työryhmässä.

Tiedotus ja viestintä

21. EU:n rajoittavien toimenpiteiden tehokkuus liittyy suoraan kolmansien maiden toteuttamiin vastaaviin toimenpiteisiin. Sen vuoksi on periaatteessa suositeltavaa, että pakotteista päätetään YK:n puitteissa. Jos tämä ei ole mahdollista, tavoitteena tulisi olla, että kansainvälinen yhteisö toimisi mahdollisimman paljon yhdessä kohdemaan painostamiseksi.

³¹ Asiak. 8666/1/08, 17 kohta.

22. Hyväksyessään yksipuolisia pakotteita EU:n olisi tiedottamalla pyrittävä aktiivisesti yhteistyöhön ja jos mahdollista siihen, että asiaankuuluvat kolmannet maat toteuttavat vastaavia toimenpiteitä korvaavuusmahdollisuuksien minimoimiseksi ja rajoittavien toimenpiteiden vaikutusten vahvistamiseksi. Erityisesti ehdokasmaita olisi järjestelmällisesti pyydettyä liittymään EU:n määäämien toimenpiteiden toteuttamiseen. Lisäksi kysymys YK:n pakotejärjestelyjen yhdenmukaisesta ja johdonmukaisesta tulkinnasta ja tehokkaasta täytäntöönpanosta olisi sisällytettävä säännöllisesti keskeisten kumppanien kanssa käytäviin neuvotteluihin. EU:n edustustojen olisi osallistuttava täysimääräisesti tähän prosessiin.
23. EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi viestitettävä aktiivisesti ja järjestelmällisesti EU:n pakotteista niiden näkyvyyden parantamiseksi ja jotta vältettäisiin väärinkäsitykset etenkin paikallisen siviiliväestön keskuudessa. Viestinnällä varmistetaan myös se, että toimenpiteiden poliittinen vaikutus on mahdollisimman suuri. Yhteisiä viestejä olisi käsiteltävä asiaan kuuluvassa maantieteellisessä työryhmässä ulkosuhdeneuvosten työryhmää kuullen toimenpiteiden oikeudellisten, teknisten ja horisontaalisten vaikutusten osalta.
-

**Mallilomakkeet, joita käytetään laadittaessa luetteloita henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä,
joihin sovelletaan rajoittavia toimenpiteitä**

A. Mallilomake, jota käytetään laadittaessa luettelo henkilöistä, joihin sovelletaan rajoittavia toimenpiteitä

Sukunimi, etunimi (jos saatavilla, myös alkuperäisellä kielellä ja asianmukaisesti translitteroituina):

Peitenimet:

Syntymäaika:

Syntymäpaikka (kaupunki, maa):

Kansallisuus:

Passin tai henkilötodistuksen numero (sekä asiakirjan myöntänyt viranomainen, myöntämispäivä ja -paikka):

Sukupuoli:

Osoite (nro, kadun nimi, postinumero, kaupunki, maa):

Toimi tai ammatti:

Muita tietoja (esim. isän ja äidin nimi, veronumero, puhelin- tai faksinumero):

B. Mallilomake, jota käytetään laadittaessa luettelo ryhmistä ja yhteisöistä, joihin sovelletaan rajoittavia toimenpiteitä

Nimi:

Rekisteröintipaikka:

Rekisteröintipäivä:

Rekisteröintinumero:

Päätoimipaikka:

Lisätietoja:

MALLI-ILMOITUS

Euroopan unionin neuvosto

Seuraava ilmoitus annetaan tiedoksi henkilöille, yhteisöille ja elimille, jotka mainitaan [päivämäärä] hyväksytyn neuvoston päätöksen [numero]³² liitteessä.

Euroopan unionin neuvosto on todennut, että edellä mainitussa luettelossa mainitut henkilöt, yhteisöt ja elimet täyttävät pp/kk/vv annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o xxxx/200x³³ artiklassa esitetyt perusteet, minkä vuoksi heidät/ne on edellä tarkoitetulla päätöksellä sisällytetty mainitun asetuksen liitteeseen XX. Kyseisessä asetuksessa säädetään muun muassa, että kaikki kyseisille henkilöille, yhteisöille ja elimille kuuluvat varat, muut rahoituksen lähteet ja taloudelliset resurssit on jäädytettävä, ja että varoja, muita rahoituksen lähteitä ja taloudellisia resursseja ei saa luovuttaa heidän/niiden käyttöön suoraan eikä välillisesti.

Kyseisiä henkilöitä, yhteisöjä ja elimiä pyydetään kiinnittämään huomiota siihen, että he/ne voivat hakea asetuksen liitteessä XX mainituilla verkkosivustoilla ilmoitetuilta asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisilta viranomaisilta valtuutusta käyttää jäädytettyjä varoja perustarpeita tai tiettyjen maksujen suorittamista varten (vrt. asetuksen XX artikla).

Kyseiset henkilöt, yhteisöt ja elimet voivat toimittaa neuvostolle hakemuksen siitä, että neuvosto harkitsisi uudelleen päätöstään sisällyttää heidät/ne edellä mainittuun luetteloon. Hakemuksen tueksi on liitettävä asianmukaiset asiakirjat.

³² EUVL L...

³³ EUVL L...

Kyseiset hakemukset on lähetettävä seuraavaan osoitteeseen: Council of the European Union, General Secretariat, DG C Coordination Unit, Rue de la Loi 175, B-1048 Brussels.

Asianomaisia henkilöitä ja yhteisöjä pyydetään kiinnittämään huomiota myös siihen, että neuvoston päätökseen voi hakea muutosta unionin yleiseltä tuomioistuimelta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 275 artiklan toisessa kohdassa ja 263 artiklan neljännessä ja kuudennessa kohdassa määrättyjen edellytysten mukaisesti.

LIITE II

Luettelo tarvikkeista, joita voidaan käyttää kansallisissa tukahduttamistoimissa

Kansallisissa tukahduttamistoimissa käytettävät, (X) artiklassa tarkoitetut tarvikkeet

1. Seuraavat ampuma-aseet, ampumatarvikkeet ja niihin liittyvät tarvikkeet:
 - 1.1 ampuma-aseet, jotka eivät kuulu EU:n yhteisen puolustustarvikeluettelon ML 1 ja ML 2 kohdissa valvonnan alaisiksi asetettuihin tuotteisiin;
 - 1.2 ampumatarvikkeet, jotka on erityisesti suunniteltu 1.1 kohdassa lueteltuja ampuma-aseita varten, sekä niihin erityisesti suunnitellut osat;
 - 1.3 aseiden tähtäimet, jotka eivät kuulu EU:n yhteisessä puolustustarvikeluettelossa valvonnan alaisiksi asetettuihin tuotteisiin.
2. Pommit ja kranaatit, jotka eivät kuulu EU:n yhteisessä puolustustarvikeluettelossa valvonnan alaisiksi asetettuihin tuotteisiin.
3. Seuraavat ajoneuvot:
 - 3.1 vesitykillä varustetut ajoneuvot, jotka on erityisesti suunniteltu tai muunnettu mellakantorjuntaa varten;
 - 3.2 ajoneuvot, jotka on erityisesti suunniteltu tai muunnettu sähköistettäviksi hyökkääjän torjumista varten;
 - 3.3 ajoneuvot, jotka on erityisesti suunniteltu tai muunnettu esteiden poistamista varten, ballistisesti suojatut rakennuskoneet mukaan lukien;

- 3.4 ajoneuvot, jotka on erityisesti suunniteltu vankien ja/tai pidätettyjen kuljettamista tai siirtämistä varten;
- 3.5 ajoneuvot, jotka on erityisesti suunniteltu siirrettävien esteiden kuljettamista varten;
- 3.6 edellä 3.1–3.5 kohdassa tarkoitettujen ajoneuvojen osat, jotka on erityisesti suunniteltu mellakantorjuntaa varten.

Huomautus 1 Tämä kohta ei koske ajoneuvoja, jotka on erityisesti suunniteltu palontorjuntaa varten.

Huomautus 2 Edellä 3.5. kohdassa termillä "ajoneuvot" tarkoitetaan myös perävaunuja.

4. Seuraavat räjähdysaineet ja niihin liittyvät tarvikkeet:

- 4.1 laitteet ja välineet, jotka on erityisesti tarkoitettu räjähteiden laukaisemiseen sähköisesti tai muutoin kuin sähköisesti, mukaan lukien laukaisulaitteet, nallit, sytyttimet, vahvistimet ja sytytyslangat, sekä erityisesti niihin tarkoitettut osat; paitsi laitteet ja välineet, jotka on erityisesti tarkoitettu sellaiseen tiettyyn kaupalliseen käyttöön, johon kuuluu sellaisten laitteiden tai välineiden räjähdysten avulla tapahtuva käynnistys tai käyttö, joiden tarkoituksena ei ole räjähdysten tuottaminen (esim. autojen turvatyynyjen täyttöpumput ja sprinklereiden käynnistimien sähkösuojaimet);
- 4.2 suoraan leikkaavat räjähdysainelataukset, jotka eivät kuulu EU:n yhteisessä puolustustarvikeluettelossa valvonnan alaisiksi asetettuihin tuotteisiin;
- 4.3 seuraavat muut räjähteet, jotka eivät kuulu EU:n yhteisessä puolustustarvikeluettelossa valvonnan alaisiksi asetettuihin tuotteisiin, ja samankaltaiset aineet:
 - a. amatoli;
 - b. nitroselluloosa (jossa on yli 12,5 % typeä);
 - c. nitroglykoli;
 - d. pentaerytritolitetraniitraatti (PETN);
 - e. pikryylikloridi;
 - f. 2,4,6-trinitrotolueeni (TNT).

5. Seuraavat suojavaarusteet, jotka eivät kuulu EU:n yhteisen puolustustarvikeluettelon ML 13 kohdassa valvonnan alaisiksi asetettuihin tuotteisiin:

5.1 luodinkestävät ja/tai viiltosuojatut liivit;

5.2 luodin- ja/tai sirpaleenkestävät kypärät, mellakkakypärät, mellakkakilvet ja luodinkestävät kilvet.

Huomautus Tähän kohtaan eivät kuulu:

- tarvikkeet, jotka on erityisesti suunniteltu urheiluun;
- tarvikkeet, jotka on erityisesti suunniteltu työturvallisuutta koskevien vaatimusten täyttämistä varten.

6. Muut kuin EU:n yhteisen puolustustarvikeluettelon ML 14 kohdassa valvonnan alaisiksi asetetut simulaattorit, jotka on tarkoitettu ampuma-aseiden käyttökoulutusta varten, ja niitä varten erityisesti suunnitellut ohjelmistot.
7. Muut kuin EU:n yhteisessä puolustustarvikeluettelossa valvonnan alaisiksi asetetut pimeänäkö- ja lämpökuvalaitteet sekä kuvanvahvistusputket.
8. Partateräpiikkilangat.
9. Sotilas- ja taisteluveitset sekä pistimet, joiden terän pituus on yli 10 cm.
10. Tuotantolaitteet, jotka on erityisesti suunniteltu tässä luettelossa lueteltuja tarvikkeita varten.
11. Erityisteknologia, joka on tarkoitettu tässä luettelossa lueteltujen tarvikkeiden kehittämistä, valmistamista ja käyttöä varten.
-